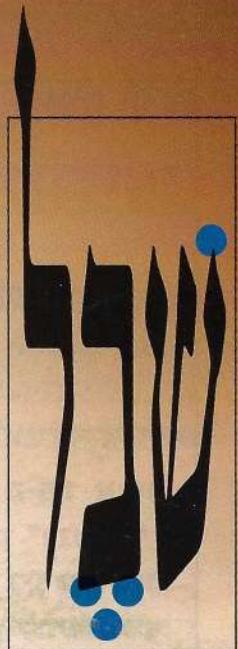

מג'ין הבולאים בישראל

גל'ון מס' 43 ◆ כסלו – חסס"ב ◆ דצמבר 2001 ◆ המחר 15 ש"ח

שירותי הדואר
במושבות
בתקופה העותמאנית

חיטוי דברי דואר –
האם הוא תרם
למניעת מחלות?

תקופת תור הזהב של
המכפר בבולים

♦ יודאיקה ♦ הנפקות ♦ חדשות מהארץ ♦ חדשות מהעולם
בולי השנה – מהנפקות פברואר 2002 – "חודש השנה"

כנס יום הבולאות

11 בדצמבר 2001
מלון "רנסנס", רחוב הירקון 121 תל-אביב,
בין השעות 16.30-10.00

הנכם מוחמנים להשתתף בכנס יום הבולאות ה-15 אשר יערך ביום שלישי 11 בדצמבר 2001, במלון "רנסנס" (לשעבר "רמדה"), רחוב הירקון 121 תל-אביב, בין השעות 16.30-10.00. (לבאים מחוץ לתל-אביב, ניתן להשתמש באוטובוס קו 4 ולרדת בפינת רחוב גורדון ולחצות לכיוון הים ורחוב הירקון).

התוכנית כוללת:

- ❖ טקס הופעת בול יום הבולאות (האסטרונאוט הישראלי הראשון).
- ❖ סקירה של בולי ישראל לשנת 2002.
- ❖ הרצאות בנושאים: יודאיקה, סכסוך ישראלי-ערבי, קלוסנדורף, בולי E.E.F.
- ❖ בחירת הבול היפה והחותמת המוצלחת לשנת 2001.
- ❖ תצוגה בולאית של כ-10 מסגרות.

**סניף דואר מיוחד של השירות הבולאי יופעל במקום
וישתמש בחותמת מיוחדת וכן תונפק תווית
מס"ד נושא את הכיתוב יום הבולאות ה-15.**

**דמי השתתפות בכנס 85 ש"ח,
כולל ארוחת צהרים ודף זכורות המונפק
ב-500 עותקים.
לפרטים ולהרשמה: התאחדות בולאי ישראל,
ת"ד 4523 תל-אביב 61045,
טלפון: 03-6295547**

התאחדות
בולאי
ישראל

גילון מס' 43
דצמבר 2001 ש"ד
מחיה: 15 ש"ד
מנוי שנתי: 80 ש"ד
(ניתן לשלם טלפוןית בכרטיס אשראי)

בהתאת התאחדות בולאי ישראל
מספר המשבצת: ת"ד 4523, ת"א 61045
טלפון: 03-6295547
E-mail: ipf@netvision.net.il
<http://www.israelphilately.org.il>

מנכ"ל: טיבי יניב
עורך וראשי: אברהם דישון
עורך משנה: זהר נוי
עיצוב גרפי: א. אורן הפקות דפוס

הפקה: א. אורן הפקות דפוס
רחוב דוטשילד 109, ת"א
טלפון: 03-6850980
fax: 03-6850982

תוכן

שירותי הדואר במושבות התקופה
העותומניות	3
חיטוי דברי דואר — האם הוא תרם
למנינעת מהלוות?	10
יודאיקה	12
תקופת תור הזהב של המסדר
ביבליים	16
ועלם קטן	18
שינויי בכללי שייפות תצוגות
ונשאים	20
מה חדש?	21
חותמות דואר ישראל	23
דף ומחורת	26
היצנע וביקוש	26
מכתבים למערכת	27
חדשנות דואר ישראל	28

פרק היסטורי:

שירות הדואר במושבות העותומנית

במושיאון לולדות הדואר והבולאות בתל-אביב הסתיימה באוגוסט השנה תערוכה מוקפת של פריטים המציגים פרק נכבד בתולדות הדואר בארץ ישראל. התערוכה כללה קרוב ל-100 פריטים המספרים את תולדותיה של המדינה שבדרכ. הפריטים הוצגו באדיותם של האספנים צבי אלכסנדר, יוסי חכמי ואיתמר קרופובסקי • המאמר מציג פריטים נבחרים מתוך התערוכה ומבוא לתולדות הדואר באותה התקופה מאת ד"ר אדי ליבן

ניט ביום 1.10.1914. לרשות תושבי הארץ עומד مكان ועד לכיבוש הבritis שירות הדואר התרוכי בלבד.

על פני הדואר התרוכי שנחשב פחות יעיל ופחות אמין.

היהודים בארץ ישראל התגוררו עד לשנת 1878 בערים ירושלים, צפת, טבריה, חברון ובשנת 1878 הוקמה המושבה החקלאית הראשונה פתח תקווה. אחריה הוקמו המושבות בית ציון יעקב (1882), ראשון לציון (1882), ראש פינה (1882), גדרה (1884), חדרה (1890), רחובות (1890), מטולה (1896), בניאול (1901), יבנה (1903).

המושבות הוקמו על ידי אנשי העלייה הראשונה והשנייה. היישוב היהודי בארץ ישראל היה קשור באותה תקופה בקשרו ביזור עם הקהילות היהודיות בחו"ל הדוק בקשר בין הצדדים היו חיוניים ביותר. וקשר הדואר בין הצדדים היה מוחזק עד תחילת מלחמת העולם הראשונה פעל בארץ שירותי דואר זרים בערים ירושלים, יפו וחוּפה, בנוסף לדואר התרוכי שהפעיל משרד הרכבת, בבעלותו, בבחורון, בעזה, בביון ועזה. וראה סקירה מפורטת במאמר הבא, על תולדות הדואר האוסטרי.

ממצאים ללא תשלום

ה דואר האוסטרי הפעיל ממצאים לגיטם התושבים במושבות והוא אפשר להם לשוחזר דואר, ללא תשלום, בתוך תחומיו כל אחד ממשרדי הדואר המוחזקים ביפו, בחיפה ובירושלים (בכל אחת מהערים הללו היה לדואר האוסטרי בית דואר).

כך למשל, יכול היה תושב המושבה גדרה לשוחזר מכתב לפתח תקווה או לרחובות ללא תשלום (שלושת המושבות היו כלולות במחוז הדואר של יפו). זה היה למעשה, שירות מסלקה של "תא דואר", היות ודואר זה הובא לפו על ידי נציג של מושבה אחת ונקלח על ידי נציג של מושבה אחרת.

סוכניות דואר עצמאיות

בשלב מאוחר יותר, הוקמו במושבות סוכניות דואר, שבן השתמשו בחותמות מיוחדות. אחד דברי הסוכניות הדואר האוסטרי בראשון לציון, בפתח תקווה, ובחרדה אף נגבה תשלום תמורת השירות של העברת המכתב בימי בית הדואר האוסטרי ביפו. במקומות הללו הלו הוכנו "בולים" מיוחדים לצין התשלום. גם הדואר התרוכי לא עמד מנגד. הוא פתח סניפים ברחובות, בראשון לציון, בפתח תקווה, בדיקון יעקב ובראש פינה. עם הצליפות תורכיה לצד כוחות הצר במלחמת העולם הראשונה נסגרו בפקודת השלטונות בתי הדואר הזרים ברחבי האימפריה העותמאנית

איסוף עצמאי של הדואר

בשנים הראשונות, מסירת הדואר וקבלתו נעשו באמצעות נציגי המושבות. את דברי הדואר היה צריך לאסוף במשבבה ולהביאם אל בית הדואר בעיר הדרוכה. בתחילת הדור נעתסה פעולה זו באורח בלתי מאורגן, אך עם הזמן נקבעו בכל מושבה אחרים אחראים על הטיפול בדבר הדואר, במקומות רבים הנושא טופל על ידי ועד המושבה עצמה.

באرض התנהלה באותה עת תחרות חריפה בין בני בית הדואר השונים. הם ביקשו למשוך את התושבים להשתמש בשירותיהם שליהם. היהודים העדיפו את בית הדואר הזרים

1. גליה מגדרה, באמצעות הדואר האוסטרי בימי - ב-3 במרץ 1914 לקיליפונית. הגליה נכתבה ע"י י.ס. אוחזוב, אחד מעשרות המיסידים של דורה, לבנו היחיד עטם, הסטודנט הראשון מארץ ישראל שנשלח למילוד חקל-אות באוניברסיטת ברקליל. פחות מ-10 פרוטים ונותרו מהחותמת הדו לשונית "דאר גדרה — POSTE CATRA" (אוסט' אלכסנדר)
2. אותה התכתבות כמו באירוס מס' 1. הגליה נשלחה בנובמבר 1914, אחרי סגירת בתי הדואר הזרים, באמצעות הדואר התרוכי — סניף רחובות. 4 פריטים ידועים עם חותמת גדרה דורך הדואר התרוכי.

רשות ציון 3. יעקב מליליה היה מנהל הדואר האוסטרי בראשון לציון. מכתב זה נשלח מרשל'ץ לסקסוניה ב-6 באוגוסט 1903 ומאחר חותמת הגהה עם תאריך 15 באוגוסט 1903. באנס' לחותמת הבחלה, רាមאל'ץ עם מגן דוד, גם חותמת כחולה בשורה אחת "ZION L' MEDALIA RISCHON". (אוסף חכמי)

4. מכתב ורטם מרראשון לציוון, 8 באוקטובר 1903, באמצעות הדואר האוסטרי. באנס' מגן דוד, בכתב יד הספות רשות ציון, מס' המעקב על דואר דשוט. תוויות דרשום של ירושלים תוקנה בכתב יד לתווית יפו. אחד מ-3 מכתבים ראשונים ידועים מרראשון לציוון. (אוסף קרופובסקי)

5. ראשון לציוון 1 בנובמבר 1904 ליפו, פטור מדמי דואר לדואר האוסטרי. נושא בול מקומי 10 פרוטות "ראשון לציון" במגן דוד, חי הכהנסה לקרן קיימת" בתשלוט לסוכן. (אוסף חכמי)

6. גלוית דואר של הלבנט האוסטרי – פיאSTER אחד, מרשל'ץ לביריות. חותמת טיפוס שונה: RICHON-LE-SION, מגן דוד במרכז וב עבריות במרקיז "ראשון לציון". (אוסף חכמי)

פתח תקופה 7. חותמת "פתח תקופה" עם מגן דוד, מתחילה את הבול שעיל הגליה – נדר, כי תפקידה של החותמת הרגילה (במקרה זה יפה) לבטל את תוקף הבול.

8. מפתח תקופה לוינה, 12 בנובמבר 1910, דברי דפוס. מבול בבול פ"ת 14 פרה ושתי תוויות קרן קיימת, כולל מוחותמים בחותמת האדומה, עם מגן דוד גדול במרקיז. (אוסף קרופובסקי)

רחובות 9. גלויה מתkopfat המלחמה, דרך הדואר התרומי ברחובות, 20 בינואר 1915. 2 חותמות צנזרה שונות (מס' 1 ומס' 2) שהו בשימוש ממש חדש בלבד. (אוסף אלכסנדר)

10. גלויה עם בולים טורקיים (עם הדפס רכב "ביטול הסכם הכניעה") חותמת 19 בדצמבר 1914 "REHOBOTH" וחותמת צנורה מבירות. רק 7 פריטים עם בולי הדפס רכב כנ"ל ידועים.

חדרה 7 באוקטובר 1913 מחרודה לירושלים, באמצעות הדואר האוסטרו-הונגרי ביפו. בול שליחיות מקומי חדרה 5 (ה') פרא מודבק מעל לבול המודפס שעל הגלויה. חותמת סגולה שורה אחת "חדרה". אחד מ-5 פריטים ידועים עם הבול המקומי חדרה 5 פרא. (אוסף אלכסנדר)

12. בול מקומי 10 (י') פרא חצוי, לתשלים דמי שליחות בסכום 5 פרא. אחד מ-7 דוגמאות ידועות. (אוסף אלכסנדר)
13. מחרודה לחובות — בול מקומי חדרה 5 פרא — חום-צהוב על גלויה. הדואר האוסטרו-הונגרי העביר את הגלויה ללא תשלום.

14. גלויה מחרודה הלבנט האוסטרו-הונגרי 20 פרא 1908 מזכרון יעקב לסקסוניה (גרמניה). חותמת שורה בעברית "זכרן יעקב" בסגול בהיר, חותמת "CAIFA" 18 אוקטובר 1912. (אוסף חממי)
15. מזכרון יעקב לשוויץ 29 באוגוסט 1913, חותמת הדואר התרופי "ZAMRIN" ובסמוך מינית למעלת חותמת וומי באוטו-קיינוט "ZICRON". 3 פריטים ידועים. (אוסף אלכסנדר)
16. מעטפת דואר רשום אפריל 1918 מ- "ZAMARIN" ללודג', חותמת ידנית עותמאנית R, מצונזר ע"י הרשותות העותמאנית, אוסטרית וגרמנית. הנמען לא אטור והמעטפה הוחזרה. המיעטה הרשומה היחידה הידועה מזכרון יעקב. (אוסף אלכסנדר)

יבניאן

17. חותמת סגולה בעברית "דואר יבניאן גליל טבריה" ומגן דוד במרכז. חותמת הדואר הטורקי TIBERIADE ידועה גם בכחול וסגול. (אוסף חממי)

ראש פינה

18. מראש פינה לאיסטנבול 26 ביולי 1918, מכtab צבאי מבית החולים הוטרינרי ב乞'אונה (השם הערבי היישן של ראש פינה), שנשלח בידיואר האזרחי — חותמת צנורה איסטנבול 22 מקדימה ותוויות צנורה אדומה מאוחר. (אוסף אלכסנדר)

הדוֹאָר האוסטרי בתקופת המושבות

"כל מערכת הדואר בארץ הקודש זקוקה לארגון מחודש יסודי ביותר" עם השנים הפך הדואר האוסטרי לגורם המוביל בארץ ישראל והתחורה עם בתיה הדוארים האחרים שפעלו עד מלחמת העולם הראשונה

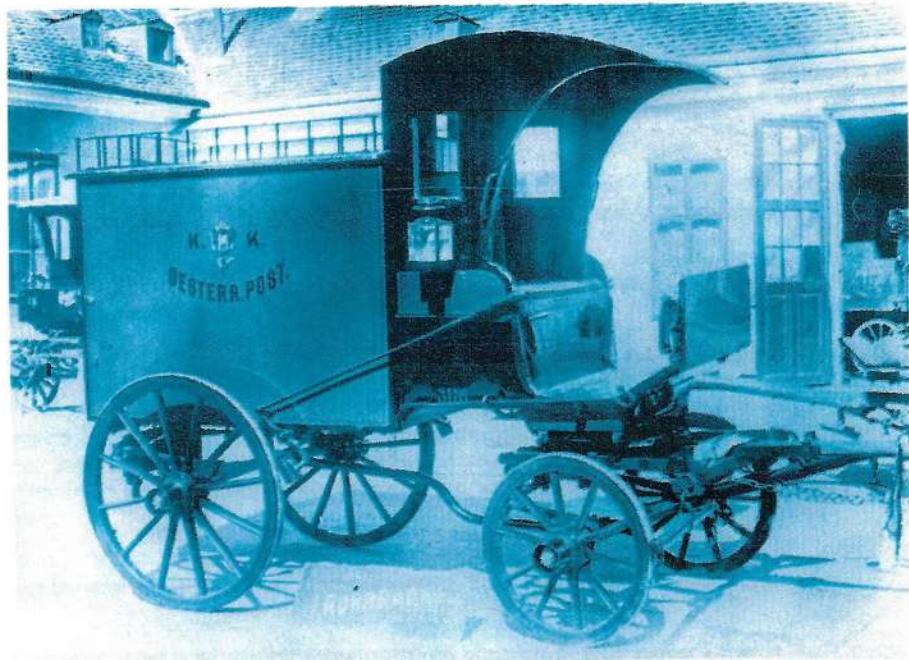
הדוֹאָר הגְּרוּמִינִי בֵּירוּשָׁלָם – 1905

מהשנה הופוחתת את המאה, עשויה פה צבעו בצבע זהוב ומיעודת לדואר יוצא. אם בית הדואר סגור, ולאמן הנמנע שהיה זה גם ביום חול במהלך השבוע, נוצר מצב גראוטסקי כי גם התיבת הוסרה ממש פנימה אל בית הדואר המוגף. מה תפקידה של תיבת דואר אם היא לא נמצא כאשר המשרד סגור?.

יתר על כן, K.K. Austrian Post בירושלים שלוחה רק מכתבים וחבילות אך לא מטפל בהעברת כספים. בהתחשב בעובדה שבישראלים מבקרים למעלה מ-300 אלף צליינים בשנה ולפחות רביע מהם שלוחים ומקבלים מכתבים, מתבקשת(msk) המשקנה שככל מערכת הדואר בארץ הקור דש זקוקה לארגון מחודש יסודי ביותר.

בירושלים, עיר קדושה, עתיקה ומזהלת, בעלת מספר תושבים גבוה למדי וזרם מבקרים המגיע מארבע יבשות, פועלת מערכת דוארית המספקת מגוון שירותי ניירות בהרבה מלאה הפעולות בכפרים ועיירות קטנות בגרמניה".

עבורו. מימין לה, ניצבת תיבת דואר מיושנת להחריד ונראה שסגנון עיצובה

רכבת אוסטרית

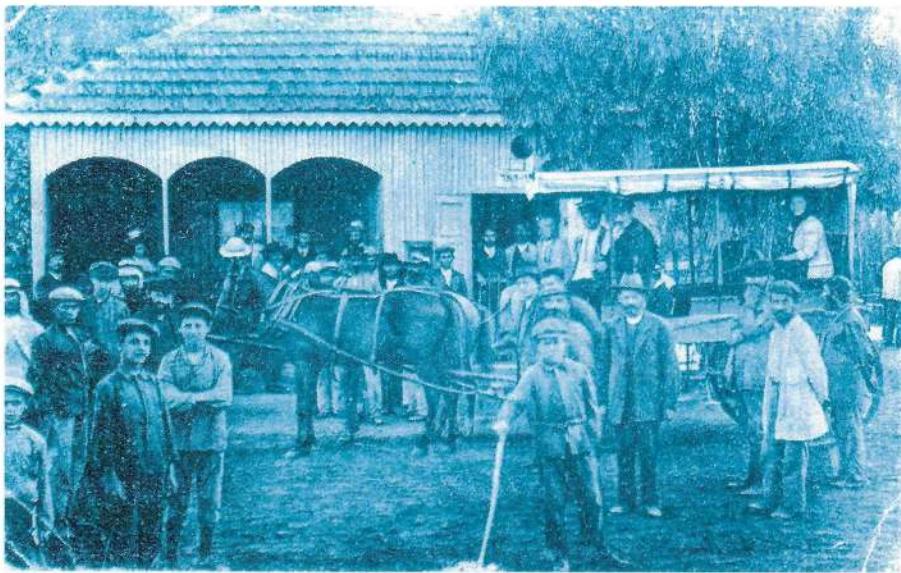
מאת שרה טוראל

(מנהל המזיאן לתולדות הדואר והבולאות)

בשנת 1888, ביקר בארץ הקודש הסופר הגרמני Paul Von Lietzow הווא מקדים פרק מיוחד על בית הדואר האוסטרי ששוכן בירושלים. תיאורו על בית הדואר האוסטרי היה לגליני ומזהל כמפורט להלן:

"קשה לאתיר את מקומו של בית הדואר האוסטרי. הוא שוכן במבנה אבן סתמי ומכוור ולו חלון אחד בלבד הפונה לרחוב. אם אתה זקוק לשירותי משדר הדואר, עליך להמתין במדרכה הצהה כל כך, הרחוב הקטן כל כך כשהנרי השופך לשמש הקופחת ממעל או לשם הכבד והטודני סביר. מיותר לציין שכמו כל בעלי תפקיד ציבור במרח, פקיד הדואר המתפל בעניין אינם לובש מדיים (אלא בגדי חולין)."

ליד החלון הפונה למזרקה מוצבת קופסה ובנה מכתבים המוחכים לנמענים וכל אחד בודק ומפשפש אם הגיע דואר

הדוֹאָר בפתח תקועה

בשנת 1892, נחנכה מסילת הרכבת הראשונה בקן ירושלים-יפו שאורכה היה 87 ק"מ. חנוכת קו הרכבת לא העוללה לבני הדואר מושם שלשלותות העותמאנים הייתה בלעדיות על השימוש בקן הרכבת ובתי הדואר נאלצו להמשיך את השימוש ברכבות. בתה הדואר הגרמני, הצרפתי והורסרים שכרו בשטחן כרכרה אחת ליום להעברת דבר הדואר בעוד שבית הדואר האוסטרי שכר כרכרה יומיית לשימוש בלבד. לעומת זאת הפעילות הגדול שלן. עלות שכורת הרכורה העמד על 22 אלף פלורינים לשנה.

העבורה בכרכרות

שנתיים לאחר מאמר הביקורת של שירות הדואר האוסטרי הוא החל להעניק שירותי דואר בינלאומיים, אשר הפכו להצלחה מטבח בינלאומיים, אשר הפכו להצלחה גודלה. בשנת 1897, העבורה דורך בית הדואר האוסטרי 16,000 המחאות כספיות שմרביתן בשלוחו מגרמניה. באותה שנה שופר הציר המשדרי והוא גם חדר המתנה לציבור.

גידול בנפק הפעולות

למרות התיאור הביקורתי על פעילות הדואר האוסטרי, אין כל ספק כי בסוף המאה ה-19 הוא היה המשגаг ביותר. זאת בשל העובדה כי מרבית הצליינים הגיעו לארכז הקודש מגרמניה ומאוסטריה, או שהיו להם קשרים גומלין עם מדינות אלה או שדברו גרמנית, דוגמת המתישבים היהודים שמספרם בסביבות יפו וירושלים הילך וגדל באותה עת.

גם העובדה כי הדואר הגרמני העביר באמצעות הדואר האוסטרי את מכתביו לארכז הקודש תרמה לפחות בנפק הפעולות של.

מספר דברי הדואר שטופלו בידי הדואר טרי בירושלים בשנת 1882 עמד במעטם על יותר מ-6,000 ב-10 ימים. היו דורי דואר נכensis ו-4,000 דברי דואר יצאים.

הדוֹאָר האוסטרי שמר על בכורתו גם לאחר שנפתחו, מאוחר יותר, בתיהם של גורמים ביפו בשנת 1898 וירושלים בשנת 1900. לקוחות רבים ובינם אנשי עסקים גורמים המשיכו להשתמש בשירותי הדואר האוסטרי מכוח ההרגל וכעהה על ייעולותן. אולם, עם השנים, הפך הדואר הגרמני למתחה הרציני ביותר שכן לדואר האוסטרי בארץ.

הדוֹאָר האוסטרי ביפו

ירידה בהיקף הפעולות

Giacomo Pascal הקונסול האוסטרי בירושלים, שימש גם במקביל, מנהל בית הדואר הראשון בארץ ישראל, כרך עולה מארקון הדואר בinya. משנת 1896, החלה עלייה בנפק הפעולות שעברתה דרך סוכנות הדואר האוסטרי ביפו ופסקל נאלץ להתרכם בניהולה. ניהול בית הדואר היישרלמי עבר לארכני Armin Torossian בארכינויו הראשון בinya ניתן לגנות דוחות המעידים כי היהום של פסקל ללוקחות לא היה ידידותי וכן העידיף הציבור את שירות הדואר הגרמני ביפו.

החל משנת 1899 החלה ירידה במעמדו של הדואר האוסטרי שהגיעו לשיאו בשנת 1901. הטבלה להלן מציגה את שיעורי הירידה בהכנסות בית הדואר ביפו עד שנת

לחו"ל באמצעות הדואר האוסטרי בלבד. במסגרת ההסכם קיבלו נציגי המושבות בולים אוטריים למכירה בתוך המושבות.

בשנת 1905 מונה קירשנר למנהל בית הדואר האוסטרי בירושלים. מלא מזקומו ביפו סטפן, ממשיך לשומר על ההסכם המקורי עם בני המושבות ובעקבות קר גרשמת עלייה משמעותית ביותר בכמות דברי הדואר שעברה באמצעות האוטריים. נתוני ההכנסות של בית הדואר שפעל בארץ ישראל בשנת 1909 ממחישים את השגשוג של הדואר האוסטרי באותה תקופה.

הדואר האוסטרי: 250,000 פרנקים,

הodore הרוסי: 100,000 פרנקים,

הodore הגרמני: 60,000 פרנקים,

הodore התורכי: 20,000 פרנקים,

הodore האיטלקי: 15,000 פרנקים.

ב-29.4.1914 אישרה הממשלה להרחיב את צוות העובדים בבתי הדואר האוסטרי ביפו והוו אמורים להגיע לכך פקידים מינוי. אולם, תוכנית זו לא הושמה משום פרוץ מלחמת העולם הראשונה הפסקו בתיהם הדואר הזרים את פעולותם בארץ ישראל עקב ביטול הקפיטולציות על ידי השלטון העותומני.

• הסקירה מבוססת על הנתונים שנמסרו על הדואר האוסטרי בארץ ישראל בסימפוזיון "נוכחות האוי סטרם בארץ הקודש במאה ה-19 ובתחילת המאה ה-20" שנערך בירושלים בשנת 1995.

הodore האוסטרי ביפו

בשנת 1903 מפעיל קירשנר חידוש נוסף מהחזק את מעמדו של הדואר האוסטרי לעומת מתחריו. הוא הגיע להסכם עם וועדי המושבות החקלאיות שמאפשר להם העברת מכתבבים, הלוח ושוב, ללא תשלום בגין המושבות בתוך תחומי שלושת המחווזות: ירושלים, יפו וחיפה. בתמורה הסכימו בני המושבות לשגר את דברי הדואר שלהם

1902 (הנתונים מוצגים בפרנקים צרפתיים, מطبع הייחוס, באותה השנה על פי-h-Union Universal Postal).

שנה: 1899 1898 1897

פרנקים: 9,127 12,793 12,843

שנה: 1901 1900

פרנקים: 8,733 10,966

הירידה בקרים של הדואר האוסטרי נעוצה גם בעובדה כי שעות הפעילות שלו היו מוגבלות ותעריפיו היו גבוהים יותר לעומת הדואר הגרמני. אבל התמונה זהה השתנתה עם מינויו של Gothilf Kirchner למנהל בית הדואר ביפו שהחליף את פסלך.

הodore האוסטרי בירושלים – 1898

משלוחים מיוחדים ותיבות דואר

המנהל החדש פעל נמרצות להגדלת חוק השירותים כדי להשווים לפחות של הדואר הגרמני. לדוגמה הוא הפעיל שירות של משלוחים מיוחדים ואישור פטו ממכס וממס. בבית הדואר ביפו עבדו גם 2 פקידים, שומר לילה ודואן.

מיד עם כניסהו לתפקיד הוא דאג להצבת של 4 תיבות דואר ביפו, אחת בראשון לציון. הצבת התיבות הפכה לתחรอง גליה בין בתיהם הדואר. ימים בלבד לאחר הצבת תיבות הדואר במושבה ראשון לציון, כבר הוצבו שם תיבה צרפתית ותיבה גרמנית.

גדולי העולם חתמו על בולי ישראל

בחודש אוגוסט האחרון, ביקר במוזיאון הדואר והבולאות חבר הקונגרס האמריקני גרי אקרמן. אקרמן, יהודי מהמפלגה הדמוקרטית, מיציג בקונגרס את ניו יורק וזה כהונתו ה-9 בבית הנבחרים, לאחר שהיא סנתור במשך 5 שנים (החליפה אותו הילاري קלינטון) הוא נמנה על תומכי ישראל בקונגרס וגם בולאי נלהב.

במועדון הוא נפגש עם ינון ביילין, מנהל השירות הבولي, עוז'ד אל' ובר, נשיא הב",י, שרה טוראל, אוצרת ומנהלת המוזיאון, אשר הדרכה אותו בסיוור.

בתום הסיוור המאלף, שלפ' אקרמן אלבום גדול בו הפתעות רבות. חבר הקונגרס הצליח להחתים על מעטפות יום ראשון של בולי ישראל את גדולי העולם. חתימותיהם של ראשי הממשלה בישראל, נשיאי ישראל ואורה"ב נשאי מצרים, מלכי ירדן ונכבדים אחרים מתרנסות על גבי המעטפות הנושאת את בולי ישראל.

על גבי דף מחכרת מיוחד הנושאת את מגילת העצמאות של ישראל, הצליח אקרמן להחתים את י"ר הרשות הפלשינית יאסר ערפאת ולידו חתימתו של אריאל שרון.

נודע כי אקרמן יוזם עתה הנפקות בול אמריקני, עם תוספת מחיר מיוחדת, שתועבר כתרומה למשפחות השכולות באסון של 11 בספטמבר 2001.

כיצד נולד סמל הצבא הרץ של הדואר הישראלי מאת: צבי אלכסנדר

אליעזר שנקר (לימאים שינה את שמו למנתניה), ביקש ממני לחשב על סמל ליחודה. בדרך הביתה חשבתי על סמל שככלו נשר או יונה או חזורה והצעות נוספות שצצו בכווי. כאשר הגעתו הביתה ראייתי את רעייתי משחיקת במשחק הסבלנות באמצעות קלפים. על אחד הקלפים הייתה תמונה של צבי במרוציה. סיפרתי לאישתי על המטלה שהוטלה עליו, והיא הציעה לאמץ את הצבי הדואר כסמל. הבאתה את תמונה הצבי למפקדי והוא אימץ את הרעיון. כך נולד הסמל של שירות הדואר הצבאיים". למחמת הטקס, הביא לי גור זאב את תג היחידה שנשמר אצלנו 50 שנה. הדואר הישראלי אהב את הסמל ולימאים אימץ אותו.

הוזמנתי עם חברי הקרובים, לטקס פתיחת תערוכת תולדות הדואר של המושבות היהודיות שהתקיים במוזיאון הארץ, בקי"ז האחרון. 50 פריטים נוספים המושבות היהודיות של פרטיטים נספחים מאוסף המושבות היהודיות של קרповסקי, הציגו במוזיאון לתולדות הדואר באורך מושדים ומוכבד.

אחד מחברי שהזמנן על ידי היה רס"ן (מיל') יעקב גור זאב, שהיה גם המפקד של שירות הדואר הצבאיים. בתערוכה, שכלהה את סמלת של רשות הדואר, אמר לי גור זאב, "אספר לך את הסיפור כיצד נולד הסמל של רשות הדואר".

"בשנת 1948 הייתה אחד מהקצינים הצעירים של שירות הדואר הצבאיים. מפקדי רס"ן (מיל')

מעוניין לקנות מעטפה / גלויה (או חלק שנגזר מהן)
עם החותם ירושלים העתיקה במצור.

טלפון: 02-5374668 אחרי 8 בערב, לא בשבת

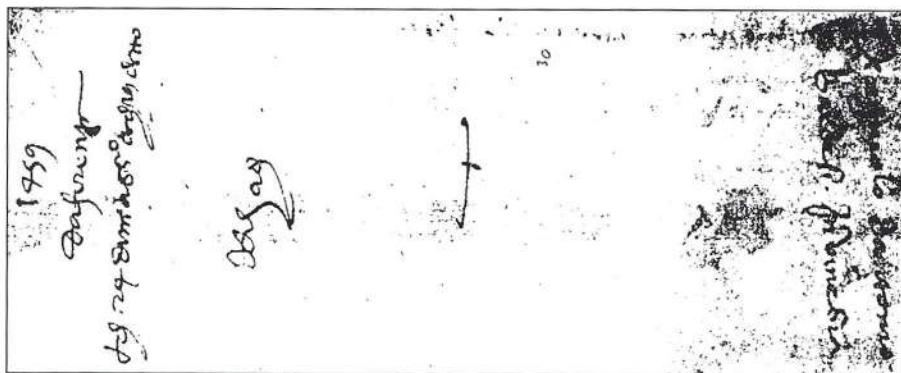
דף מזכרת
ASFN דפי מזכרת מוכר דפי מזכרת מדירם ורגילים.
בדבר פרטיים לפנות לפלאפון : 056-412812
בשעות הערב גם בטלפון: 08-9741195

**התאחדות בולאי ישראל מבקשת
הצעות מכירה של בולי ישראל
בכמויות, עברו חוגי הנוער.
הנפקות אחורי 1952, לא חתום או חתום,
עם או בלי שבילים בכמויות –
עד ל-1000 עותקים מכל בול.**

טלפון: 03-6295547

ההיסטוריה חוזרת על עצמה

חיטוי דברי הדואר – האם הוא תורם למוניות מחלות?

מכتب מס' 1459 שנשלח מפראנצה וعبر חיטוי. המכتب שייך לתקופת התפרצויות הגדולה השנייה של הדבר במאה החמיש-עשרה. זהו אחד המכטבים המוקדמים ביותר המוכרים בעולם שעברו חיטוי.

של בין חמישית למאהית מכלל אוכלוסיית אירופה המערבית באותה עת. איש לא היה חסין – לא האצולה, לא אנשי הכנסייה, לא האיכרים בכפרים וגם לא תושבי הערים שחיו בנסיבות יחסית ובתנאי תברואה ירודים.

היהודים, שמנגagi הניקון שלחם (כמו נטילת ידיים לפני האוכל והטבילה התכופה ב"מקווה") היו קפודנים, לא נפגעו בצוותה קשה מהמגיפות ולפיכך הוואשכו באחריות להן על-ID "הרעלה בארץ". באירופה כולה, ובמיוחד בגרמניה, נרככו פוגרומים בצל האשומות אלה. במבט מרחוק ניתן להבחין את הפחד והיסטריה שהניעו את ההמון. אחרי כלות הכל בשיא התקופה גרם הדבר למומטם של יותר מחצי מיליון אנשים באיטליה בלבד. במהלך המאות החמש-עשרה והשש-עשרה היו עוד עשרות התפרצויות מקומיות של המגפה, שהיתה איום ממש ונורא שrico כל העת מעלה ראשיהם של כל תושבי אירופה ואגן הים התיכון.

עד כמה שהדבר יראה מוזר, עד לפני כ-125 שנה לא היה ידוע הגורם של מחלות זהותיות והתפשטותן. כאשר לא יודעים מה הגורם למגפה המאיימת על האוכלוסייה, אך טبعי הוא שמנסכים כל דרך אפשרית בניסיונות למנוע הדבקה. ככל הידוע לנו כבר במאה

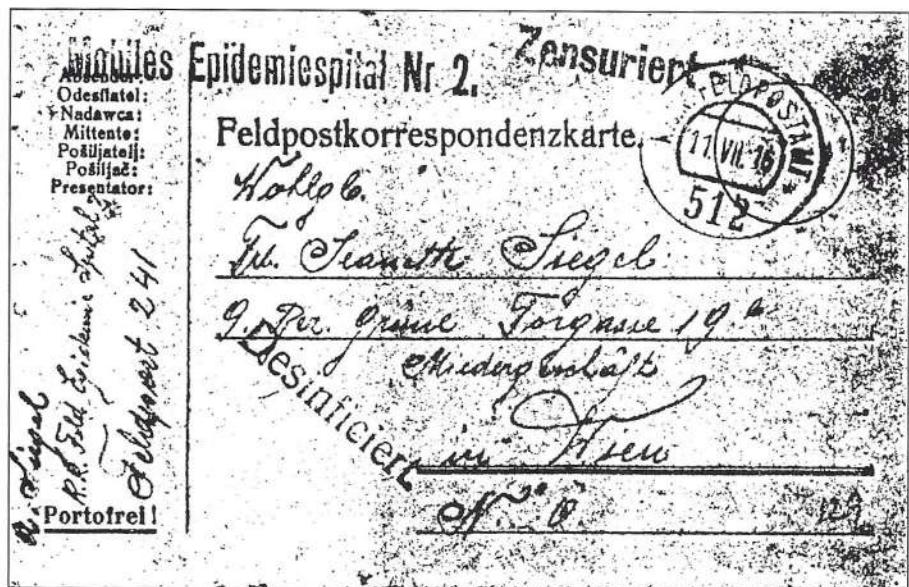
התחלת התקופת אימים של מגיפות של "המוות השחור" שפגעו קשות בכל אירופה ובמיוחד באיזור איטליה של היום. מגיפות הדבר התחללו בשלושה גלים עיקריים, הראשון בשנת 1348-9, השני בשנת 1348-1350, השלישי בשנת 1351-2. המאה שלנו פקודה מגיפה קשה את האנושות, מגפת האידס, יש הרואים אותה

מאת ד"ר הדי פיביל

העברת מחללי אנטරוקס באמצעות מטען פוט דואר אינה חדש בהיסטוריה האנושית מבחן השיטה להפצת מחלות. כבר בימי הביניים חשו השלטונות כי מגיפות שונות מועברות (בין היתר) גם באמצעות מכתבים. אי לכך היה צורך לחטא את דברי הדואר על מנת לוודא שהם לא יעברו מכתבים.

מגיפות רבות פקדו את האנושות באלף השנים האחרונות. בתחילת היה הדבר, אחרי מאגיפות הטיפוס, הקולירה, השחפת והמלריה. מאמצים עליאים נעשו בניסיון למנוע את התפשטותן של המגיפות, ועד לאחרונה נראה היה שהמאמצים הצליחו. לרובית הצער בסוף שנות השבעים של המאה שלנו פקודה מגיפה קשה את האנושות, מגפת האידס, יש הרואים אותה כירושתן של המגיפות ההיסטוריות.

הדבר הגיע לאירופה מהאזור הרחוק בחודש مايو של שנת 1918. עד מהרה

לויות דואר חיילים. נשלחה ב"בית החולים הנידי מס' 2 למחלות מידבקות" לוינה בשנת 1918 ו עברו חיטוי.

מזהה העיתונות – "ידיוט ארכונוגט", 10/2001

מושחה מציע:

פתרונות לבלחת האנטרקס: גחצו את הדוֹאָר שַׁלְכֶם

מי שבחלות האנטרקס גורמת לו לחשש לסתור מעתפתות שנשלחו אליו לדואָר – יכול פשטות לנଘץ אותו. אך מזען מומחה למלחמה בטדור בירז' לוגין.

קו אליבק, מרען סובייטי בכיר לשעבר שמתגורר כיום בארא"ב וشنח' שב למומחה למלחמה בטדור ביולוג, הופיע אתמול בפני חבריו קונגסיס במס' גרט תידוך בנסוחה מניעת הפצת נשק ביולוגי. לטענותו, שימוש במגחץ אדרים יכול להשול את חידקי האנטרקס, אם היו כאלו במעטה.

"גחזו את הדואָר", אמר אליבק לחבריו הקונגרס המופתעים, והסביר: יש להנחי את המעתפה החשודה מתחת לפישת בר לח ולעבור עליו עם מגחץ האדרים החם, שכן החידקים עמידים לחום יבש. המומחה הדגישה, כי "טיפול בתנור מיקרו אינו יעיל באותה מידת".

socionews.hetidiot.com

בידוד הנסעים וחיטוי דואָר ואוניות בין הוקמו קרנטיניות בשנות השבעים של המאה ה-19.

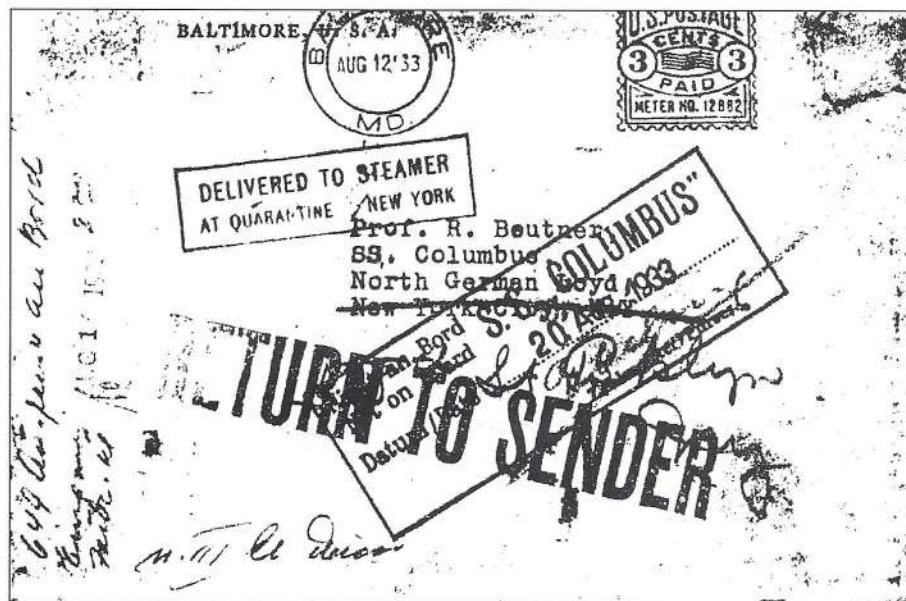
האם כל זה עוזר? הדעה החוחת היא שלא, פרט אולי לאבעבותות השחורות. שלילת נשא החיטוי החלה בעבודותיו של ד"ר פטנקובר, מומחה להוגינה מבוואריה שפירסם בפברואר 1884 מחקרים שהראו שהחיטוי דואָר לא מונע העברת מחלות. לעומת זאת החיטוי נמשך. בעת מלחמת העולם הראשונה הדואָר האוסטרי ביצע חיטוי העולם נגד טיפוס ואפלו בשנות השבעים של המאה העשרים עדין בוצע חיטוי באר-

ה"ב.

לפני כעשרים וחמש שנים פורסמה ד"ר ארנה לסקו, מנהלת המכון לחקר הרפואה בוינה, עבודה מעניינת ביותר המבוססת על

הארבעה-עשרה הוחל בחיטוי דואָר ואוניות בעיר וונציה, שהיתה באותה עת בירת הים התיכון ומרכז חשוב של סחר עם המזרח הרחוק. החיטוי של הדואָר (וגם של סחרות שהגיעו בספינות ממיקומות שהיו "חשודים" בתפרצויות של מגיפות) נעשה באמצעותם שונים: על ידי טבילה בחומץ או בחומרם אחרים, על ידי עישון ואף על ידי הכנסת דברי דואָר לתנוריהם להוטים. פעילות החיטוי הזאת המשיכה לפחות כמעט 550 שנים והשיאה לנו חומר בולאי עשיר ביותר המתעד אותה. בשנת 1549 פרוסיה חוקקה חוקים בדבר חיטוי דואָר עקב התפרצויות מחלת הדבון.

בשנת 1630, בעקבות התפרצויות קשה מאוד של מגפת דבר בפריזה, נעשה חיטוי על ידי הכנסת המכתבים לתנורים אחרי ביצוע חתכים במעטפות. בשנת 1740 הקיסרית

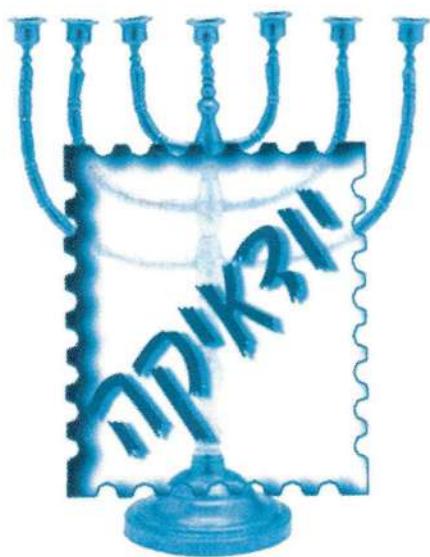
מכבת שנשלחה ב-1933 מבלטימור לניו יורק. המכבת עוכב בקרנטינה ועבר חיטוי בניו יורק.

חומר בולאי שעבר חיטוי מבקש מאוד בשוק הבולאי ונחשב לבעל ערך רב בקבב אספנאים של תולדות הדואָר, אבל גם אספנאים רבים יכולים להשתמש בו – אספנאים נושא רפואי שונים, אספנאי תחומיים מדעיים שונים, אספנאים של הנושאים "ענבים" ו"יין" שהם הפיקו חומץ ששימש לחיטוי וועוד.

האם נזכה לחותמת דואָר מיוחדת על מכתבים שנשלחו לבדיקה בעקבות בלחת האנטרקס? אם יעשה הדבר, יהיה למטען כזו ערך אספנאי בולאי.

מחקר איש וחומר מהמונייאן, בה הועלה אפשרות שנזקים יכולים להוביל את הדבר. אם הם אכן מזין נגוע בחידקי המחלה. לאחרונה התיאוריה זו קיבלה הוכחות מדעיות נוספת. ביום חמיש מאות שנה אחריו שהחיטוי נכנס לשימוש ומאה שנה לאחר מכן חוכרת לא עיל, נראה שלפחות במקרה שתי מחלות חיטוי דואָר כן היה יעיל: האבעבותות השחורות והדבון.

מירה תרחה עלתה על כס השילטון באוסטן-הונגaria. תחת שרביטה התפתחה שרשת של נקודות הסגר (קרנטיניות) שהיתה ידועה ככינוי הצרפתית CORDON SANITAIRE. שרשות זו הייתה מיועדת למנוע את התפשטות המחלות בתוך הקיסרות. בהדרגה התפשטה שיטת הקרנטיניות לארצות אירופה האחרות כמו גרמניה, וואלאכיה, הולנד, צרפת ורוסיה, שהקימו קרנטיניות לצורך

25 אלף דברי דואר מן השואה בארכיוון גיטו וארשה

ויתר מ-25 אלף דברי דואר מתקופת השואה נמצאים בארכיוון גיטו וארשה. ההיסטוריהון ד"ר עמנואל רינגלבלום וחברי הסתיריו במקומות מיסטור עשרות אלפי דברי דואר השופכים אור על התקופה הקשה בתולדות העם היהודי

החולק וקרוב אל פתחם. כתבי היד הרבים שופכים אור על תמונה המצביע העדכנית ששרה באותו הימים בגיטו וארשה, עד ליחסולו הסופי.

מאת אריה לינדנברג

הספרות הבוליאית בנושא השואה מתבססת ברובה על דברי הדואר שנמצאו בארכיוון גיטו וארשה המוכר בשם "ארכוון רינגלבלום". בארכיוון ניתן למצוא שפע של דברי דואר ומנסכים בהיקף של יותר מ-25 אלף פריטים, השופכים אור על אחת התקופות הקשות בהיסטוריה של העם היהודי. עיון בפריטים רבים מגלה תמונה מזוועה ביותר ומצמררת על התקופה הקשה הזאת.

העין במכתבים ובגלויזות הדואר הרבות מעלה את זעקות היהודים בגיטאות, קרי או תיהם לעזזה ותיאורי תחושים על האסון

הנצהה אוטנטית

רק בסימנה של השואה הנוראה ניתן היה להעיר את גודל הרעיוון של ד"ר עמנואל רינגלבלום וחברי גיטו וארשה. עם התקרב הפתרון הסופי, הם החליטו לשמר מסמכים שונים במקומות מיסטור כדי להנציח את התקופה הקשה באופן אוטנטי ואשר ישמשו כעדות למעשי הנאצים.

הרש וסר מהו "עונג שבת" בגיטו, מוצאיו בשנת 1946 את הארגז הראשון של דברי הדואר מארכיוון רינגלבלום.

רינגלבלום נולד בעיירה בוצ'ץ בגליציה המזרחית (מקום הולדתו של הספר שר' עגנון). הוא חי בגיטו וארשה מראשית הייסודו ועד סוף. כהיסטוריון הוא הכיר בחשיבות הדוקומנטציה והחקים וUDA מודיעות מיוחדת לאיסוף כל החומר הרלוונטי לדורות הבאים. בזמנו זו היה גם חברו הרש ואסר, שעבד באותה תקופה בחדר ספטמבר שנת 1946 את השואה. בחודש ספטמבר 1946 הוא הצליח לחשוף חלק ניכר מהאוצר הבלתי של ארכיוון גיטו ברחוב נובוליפקי 68. בשנת 1950 נחשף מקום מיסטור נוסף. במקום המסתור השלישי שהיה ברוח סביבנו-ירושקה 34, מצאו אף שרידי גליות שרופות בלבד.

בימים אלה, הגיעו אליו שני ספרים בשפה הפולנית, שראו או ראה אחד בשנת 1997 והשני בשנת 1980. הספר משנת 1997 אמר לעניין במיוחד את ציבור הבולאים.

הספר "ארכוון רינגלבלום — מכתבים על השמדה". העורכת והמתורגמת דותה סקובסקי, בהוצאת ההוצאה המדעית של המכון היהודי ההיסטורי 1997, ואreshה, מוגלה לנו פן נוסף של השואה המחרידה. העורכת בחרה לפרסום כ-150 מכתבים אוטן היא מכנה "מכתבים על השמדה" — ZAGLADZIE O' LISTY — ומגינה בפני הקורא את הגלויות בצלום מן המקור, תרגום המכטב, במאדה והוא כתוב באידיש או גרמנית ושיכתבו בדף בשפה הפולנית של כל המכתבים ופיענוח כתוב היד.

הביטחונות) דרשה, מידיו פעם, החרמת דואר יצא, אך התירה חלוקת דואר נכנס ללא הגבלה. השפות שהותרו להתכתבות היו גרמנית ופולנית (בגיטו וארשא הותרה גרמנית בלבד). למחרות החשש כי דבר דואר הכתובים בשפות אחרות יוחרמו היו בכל זאת יהודים שהעלו לכתוב באידיש או באמצעות עבריות. האיסורים הדוארים נקראו "פוסט-שפורה" (Postsperrre) והופעלו, בדרך כלל, סמוך לאקלזיות" כדי להזכיר על העברת מידע על המתרחש בתקופות החיסול.

למרות ההגבלה נמצאו בארכון לא מעט דברי דואר באידיש או אידיש באותיות לטיניות אשר הגיעו בעicker מווילנה וממקומות נוספים. היהודים הפעילו צמורה עצמית על דברי הדואר שלהם. הם לא תיארו ישירות הוצאות להורג, חניקה בגזים, ופעולות המשמדה אחירות. פרטיהם אלה, נכתבו ברמזים שהיו ברורים לנמענים היהודים. כמו למשל המילה "שחית" טה" שהובלה בתוך טפסט פולני. לעומת המכתבים מהגיטאות שלא עברו צמורה גרמנית, הגיעו הרבה מכתבים ממחלנות העבודה והריכוז שהיו מצנחים וחתוכים בחותמת LAGERPOST GEPRIFT (דואר מחנה, צונדר).

צונו דואר נוסף, שלא ידוע לרבים זו האות B על גבי הגליליה. זו באה לצין את המלה BIURO EWIDENCJI (משרד הרישום). הכוונה הייתה לדברי דואר בהם בקשו פרטיהם וכתובות של אנשים. ביודנרטאט החתימו את המכתבים והעבירו אותם לרחוב קוז'ה 9 שם שכן משרד מירשם התושבים היהודי. מרבית דברי הדואר הללו לא הגיעו לנמענים שכבר לא היו בחיים בעת שהגיעו להם.

— • —

אדית שטיין הונצחה בפולין

5 מדינות לפחות הנציחו הקץ את השואה על גבי בולים וזאת למרות העובדה כי בתקופה الأخيرة קפימים מכחישי שואה שונים המערערים על מעשי הנאצים.

ארגונייה:

למרות שמדינה זו הייתה מרוחקת מזמן מה השמדה באירופה, היא מפיקה כל שנה כמעט חותמת זיכרון מיוחדת.

גלויה עם ציר שנוועד להשלים את הרמזים שבתוכנה. החותמת המלבנית נוספת בגייטו (ראה במאמר).

דית בווארשה. במרכז תאריך הגעה, בשורה התחתונה הראשי תיבות S.P.D.Z – Skladnica Poczta Dzielnicu Żydowskiej (מאסף דואר שכונתי). מנהל הדואר פעל מטעם משרד הדואר הראשי של וארשא. בכיר נפולין לשעבר (היום כיכר מורי וארשא).

חשיבות הדואריות

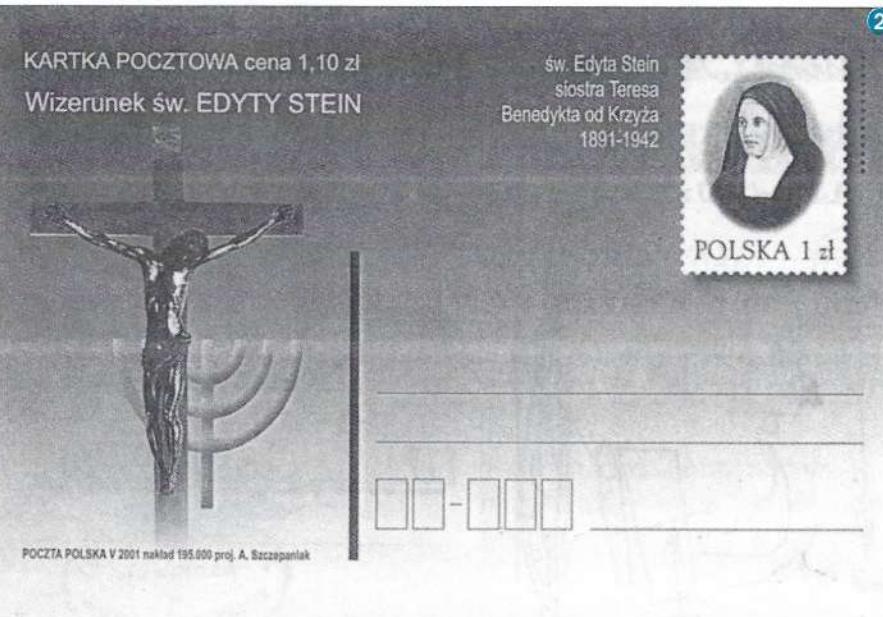
להיבט הדואר של מרבית החומר, יש משמעויות רבתה לחוקרים. תאריכי החותמות השונות שופכים אור על התרבות הדואר וההתרחשויות שלא תמיד נכתבו ואף לא נרמזו בתוכן הגלויות.

דברי הדואר (מרביתם גליות) בארכון הגיעו ל יודנרטאט בגייטו וארשא, מכל אזוריה של פולין הכבושה ואך מוחוצה לה. היהודים שהיו בערים השונות, במקומות ובמחנות העבודה ראו ביודנרטאט של גיטו וארשא מוסך עליון שעשו היה לסייע להם בשעות הקשות. עדות לכך ניתן לראות בדברי הדואר שהגיעו אין לחידם והן ל יודנרטאט עצמו. היודנרטאט חייב להפעיל סדרי דואר בגייטו ובווארשה פעיל ברחוב זמנהוף 19 בסניף של בית דואר פולני שפעל שם לפני המלחמה.

כל דברי הדואר שהגיעו לגייטו והוחתמו, בדרך כלל, בנוסף לחותמת מקום המוצא של "גנרט גוברנמנט" (בכיבוש המזרחי) או "ד.Պ.Օ. (דוחיצה פוסט אוסטן)". DEUTSCHE POST OSTEN תאריכון דואר בצוות מלון שתוכנו מופץ בשני קווים מקבילים. בשורה העליונה מופיע Rada – RZwW – עות ראי תיבות Sicherheitspolicaj – "הגיטפו" (משטרת Żydowska w Warszawie) (המוחצת היהודים).

הונגריה:

זו הנצחה בبول את זכרו של חסיד אומות העולם ארון מרטון. לראשונה בבולאות מופיע ליד שמו בחותמת הדואר ההונגרית גם השם "ייד ושם" שהচיר באיש כחסיד אומות העולם (1).

דאור פולין מצא לנכון לציין באירוע הגלולה את מוצאה של אידית שטיין והדפיס ברקע הצלב את מנורת ישראל.

מים במרם והופיעו גם עם חותמת אירעום מיוחדת (4, 5). גם באנגליה הונצח בית הכנסת. שם הוטבעה חותמת אירעום מיוחדת לכבוד בית הכנסת "בוויס" לרגל מלאת לו 300 שנה.

"המורות" ידועה לשימוצה של אסירי מחנה הריכוז סקסנהאוזן. החומרת מראה את הצעודים אל המותות ולידם עמוד תלייה. הכתוב מתייחס לרגל מלאת 56 שנה למחנה וצדעת המותות (3).

בתיה הכנסת ברוסיה

דואר רוסיה, מצא לנכון להקדיש סידרה של 14 בולים עם תמונות של בתיה תפילה של בני דתות שונות. בסידרה מופיעים גם 2 בולים של בתיה הכנסת גדולים ברוסיה" במוסקבה ובسنט פטרבורג. הכולים מרשי-

שם הופיעה גלוית דאור מיוחדת מאוירית עם בול מוטבע של דיוון המומרת הקדשה, אידית שטיין, שכבר הופיעה בעבר בבול דאור ועתה כאמור גם בגלויות דאור מיוחדת. אידית שטיין, נולדה כיהודייה, אך בשל הרדיופות היא התנצרה. אולם הדבר לא עזר לה והיא הוגלה לתמחנה ההשמדה אושוויז' ושם הומרתה כמו אחיה היהודים. לאחר התנצרותה היא הצטרפה למנזר קטולו. היא הופיעה לוס השני הכריז עליה קדושה. היא הופיעה בעבר על בול של הוותיקן וגרמניה וכיום גם בפולין. הגלולה הוחתמה גם בחותמת ההמריחות של מודיאן אושוויז' (2).

אנגליה:

בחודש אפריל האחרון, הקדיש דאור אנגליה חותמת אירעום מיוחדת ל"צעדת

פורום מציגים במויזיאון لتולדות הדואר והבולאות

מדי חודשיים מתכנסים מציגים בתערוכות ושוופטים בולאים כדי לדון בתצוגה תחרותית של אחד המשתתפים. המטרה היא ללמידה ביחד על התפתחויות האחרונות בעולם הבולאות התחרותית, לשמעו עוצות שוופטים ומציגים אחרים כיצד ניתן לשפר את התצוגה וללמוד מניסיונם של כולם.

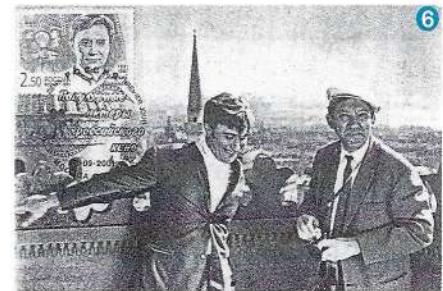
את הפורום מארח באופן קבוע המוזיאון לתולדות הדואר והבולאות שבמסגרת מויזיאון ארץ ישראל ברמת אביב. כל אלה שהציגו לביקורת את אוסףיהם שיפורו במידה זאת או אחרת את תצוגתם, בעקבות המפגשים והשיפורים באו לידי ביתו גם ברמת המדיות שהשיגו. האחרונים שהביאו את תצוגותיהם לדין היו עוד אלישר ("מעטפות תאונות אויר"), מנחים לדoor ("המחשב") יעקב וודיסלבסקי ("door בGITAOות ובמחנות ריכוז"). הפורום פתוח לכל. קוראים הרוצים להשתתף מתבקשים לפנות למשדר ההתקשרות כדי לקבל הזמנות הדואר לקרהת כל מפגש.

מיימין: גלויה מרוב רוסית עם דיוקנו של השחקן אנדרי מירונוב (משמאל).

שחקני קולנוע יהודים ברוסיה

שני שחוקני קולנוע יהודים מופיעים על סידרת בולים של רוסיה שהופיעו באחרונה. על בול אחד מופיע השחקנית הידועה שם פאינה רניבסקיה ועל הבול השני מופיע דיוקנו של אנדרי מירונוב, אשר הונצח גם בגליה מיוחדת (6).

door וסיה הוסיף השנה פרט נוסף לאלבומי היידאיקה. הכוונה היא לאיגרת המאוירת עם בול מוטבע של מהנדס החשמל היהודי ב.ס. יקובי. אכן יכול מברוך ליהדותן לקץ אחד.

6

ZODIAC STAMPS Ltd. בע"מ

מכירות - AUCTIONS

פתחה גראן (כלאייך גראן - אגיא ווֹתָו)

חברו הכל העולם ומהארץ כל הנושאים

החברה הותיקה גראן - אוסף ארוווה

ברוחב הס 11, תל-אביב, ת.ד. 4895 טל' 03-5284931, פקס 03-6291395

אורן שליט, יו"ר אגודת סוחרי הבולים:

תקופת "טור הזהב" של המסחר בבולים היהת בין השנים 1953-1958 בלבד

מחורי הבולים האכימו לשיאים ומכל העולם חטפו אותם • מאז המסחר מצוי ברגעעה עם ביקוש לבולים ייחודיים בלבד • באותו ימים אזרחים מכיוון דירות וmgrשים כדי לרכוש בולים שמחירים עליה כל יום • ניתן עדין לנצל את הפוטנציאל ביצוא בולים לאירופה ולארה"ב • עיקר המסחר מתבצע כו"ם באמצעות משרד מזכירות פומביות ומשקלם של הסוחרים בשוק ייד

קיים באמצעות מכירות פומביות ולסוחר הבוגד כמעט ואינו השפעה על חוק הפלאי לוט. גם האינטנסטיב, לא הצליח עדין לשנות את אופי המסחר בארץ והוא אכן תופס בו מקום מסחרי מרכז. "מסחר בbullions מהיב עדין מגע אישי והדבר אכן יכול להתבצע באמצעות האינטרנט", מצין שליט.

אומנם, בעבר הרחוק, מרכיבת הסוחרים היוציאו העלייה הגרםית של שנות ה-30 אשר תוגברו בעולים מרחומניה שעלו עם קום המדינה, אך מזא לא חלו שינויים מפליגים במגננה העוסקים בענף. גם העלייה מברחה'ם לא תרמה משמעותית לשינוי פני העוסקים שבמסחר בבולים, למרות שהם הכנסו משב רוח חדש למסחר, שאם לאם היה הענף כבר גועם מלאו, אומר שליט.

שליט מדגים באופן ציורי את העבודה כי רבים המתים משעות הבוקר. המוקדמות לפתחת משרד הסוחרים כדי לרכוש את מלאי הבולים שהוא להם ואף הטרידו את הסוחרים בשעות הערב המאוחרות בביותם. "מושולש" אלנבי בתל-אביב ומהן אז באזרחים שנעו ממשרד למשרד לרכישת בולים, בכל מחיר.

הקצתה מט"ח

אורן שליט, הגיע לענף המסחר בבולים בשנת 1954. עד אז הוא היה בכלל פקיד ממשלתי בכיר בתחום הפיקוח על מטבע חז"ז, משרד האוצר. עם קום המדינה, נוצר מחסום חריף במטבע חז"ז, ולכן פיקוח מחוץ על הקצתה מטבע חז"ז ליבואנים וליצואנים של הבולים, כמו לאנשי עסקים

אורן שליט

הבולים, שהותירה משקיעים ובין חבלים וכוכבים.

קשה להאמין איך העובדות מצבעות על קר כי רבים אז, מכיוון... דירות וmgrשים והשיקעו בbullions שמחירים האמיר מיום ליום משומש רראו באפק זה "בונזה" שלא תיפסק ואשר מבטיחה להם תקופה של שקט ושלום.

כלכלית בימים הקשים של הממשלה המדינה. סוחרי הבולים, שמנו אז כ-40 סוחרים הדריפה של המשקיעים המקומיים והזרים אחרי בעלי ישראל. למעשה, למעשה, מספר סוחרי הבולים, החברים ביום באגודה, כמעט ולא השתנה עם השנים, מבלי לציין "סוחרי מזוזה" ארעים, שהם שכירים או עצמאים בעלי אופסים המבוקשים לממש אתם בא"מ מציאות מכירות מזדמנות, אומר שליט. לדבריו, עיקר הפעולות המסחרית מתבצעת במחירים

דוחה, כי מסכת חייו העסקיים העשירים של אורן שליט, יו"ר אגודת סוחרי הבולים בישראל, יכולת למלא עשרות כרכם, כאשר יחולט על כתיבת ההיסטוריה של בעלי ישראל והמסחר בהם. תחת הערך "מסחר" בלבד קווין יוקצה לו מקום של כבוד, כמו שפעל ופועל ביצוא בעלי ישראל לעולם וחישפטם בפני משקיעים ואספנים רבים על רחבי הגלובוס והכל ללא ליאו'ת למורות גילו המתקדם.

פעילות על " אש נמוכה"

גם אם היום, המסחר בבולים אינו "מה שהיה פעם, והפעילות בו היא על אש נמוכה ביותר" בדבריו, אין הוא יכול להתנתק מההעיסוק המלאוה אותו בריצפות זה עשרות שנים. שליט, זכר בזקירות את כל התההבות שuber המסחר בבולים בישראל, במרוצת עשרות השנים האחרונות והוא מתגעגע לתקופת "טור הזהב" של הענף, שספק רב אם תחזר אי פעם.

שליט, העומד בראש רציפות בראש האגודה מאז שנת 1971, (בשלב זה אני לא רואה מי שמנון להחלף אותו, אף שאינו מוכן להעביר את התפקיד בכבוד לכל אחד) מלא חדש בזכורות על תקופה הזוהר של הבולאות הישראלית שהחלה בראשית שנות ה-50 לתקופה של כעשר שנים בלבד.

הוא עדין מתרגש מהימים שבהם מחירים בעלי ישראל הרקענו לשחקים ולא היה גבול למחירים, שהיו מוכנים לשלם בגין הבולים הללו ועד לימים של הצניחה הקocabת במחירים

מוסדן המנות. הוא קיבל אותו ונתן לו את הרשימת כל סוחרי הבולים שהתרכו ברוחבו סטרנד, בלונדון. הוא הבטיח לו לוכש ממי יומם אחד מכורתי את כל המלאי וכאשר חזרתי אליו כבר לא היה לו מה לוכש ממנו. באוטה נסעה קיבلتני גם הזמןות לעתיד וכן חזרתי ללונדון ולגזרניא למספר שבועות כל שנה" מעלה אורי שליט את זכרונות הייצוא הראשוניים שלו שהחלו בראשית שנות ה-50 והנמשכים עד ימינו אלה בזווית נמוך בהרבה.

כתמי חלודה

היום יש עדין מסחר בבולי ישראל המודרך כמעט כולו בארה"ב. ניצול השואה שהגיעו לאלה"ב והכינו את בולי ישראל, הפכו שם לסתורם, אך הדור השני שלהם כבר אינו בגללה אותה התעניתן כמו אבותיהם ולאן השוק הולך ושוקע גם שם.

"המצב הגע ליידי קר כי כוֹם נינו לרכוש את בולי ישראל בארה"ב במחיר הנמוּר ב-40-30 אחוזים מאשר בישראל" אמר שלייט.

אומנם, יש עדין ביקוש לבולים מיוחדים ביותר ואופסים מלאים של יודאיקה או שואה, בלויו מסמכים של התקופה, מצין שליט, אך הרוב הגדל של בולי ישראל כבר לא נחטפים כמו בימים הרוחקים ההם.

את מהבעיות אותה מצין ייר אגדת סוחרי הבולים, נועצה בעובדה כי גל פגעי מג האוויר נגעים בולים רבים בכתמי חלודה ולן קשה לשוקם.

אורי שליט, מצין כי קיימת מערכת של קשרים הדוקה עם השירות הבولي, ולא אחת הוא הציע להם לעוזד מחדש את המסחר באמצעות הנפקת גלונות קטנים בני 10 בולים לעומת 15 כו. אולם, התאחדות בולי ישראל, מתנגדת לכך עקרונית בטענה כי הגלונות של 10 בולים יגעו בציבור והוא הפסיק הרוחב המבוקשים להרחב את אוסףיהם במוחרים נמוכים יותר. לאסוף גלונות של 10, משמעות להשקיע בכל בול 30-50 ש"ח במקומן 5-3 ש"ח. את שוק האספנים צריך לבסס על תשתית רחבה של אספנים מכל שדרות הציבור, ולא על מספר קטן של עשירים שככל אחד מוקן להוציא הרבהה כסף.

המדינה ולהעדיין אותם על פני רכישת אגרות בונדים. אז מה הפלא כי אולפני האחים וורנר רכשו כמויות גדולות של בולים שמחירם מקרוב בול היה יותר מדוילר (ומדבר במחירים גבוהים אז). גם השחקן האמריקני המנוח דבי קי' הפר באותו תקופה לאספן גדול של בולי ישראל והוא היוו הינו רביבים מקרוב המשקיעים בארה"ב. שנים לאחר מכן הם ניסו "להתפטר" מהבוּם לים הללו במחיר נמוך יותר והדבר לא עלה בידם.

לאחר התערכה השוק צנחה לתהום ולא התאושש עד היום, למורת רוחם של המשקיעים, שעדיין קייוו להתאוששות של הענף כדי להפיק מהם את ההשקעות. לאחר התערכה החל השוק לצנוח דרסטית. רוב המלאי היה בידי הציבור הרחב והדבר כמעט לא השפיע על הסוחרים. מאז השוק נמצא במעמד רגעה והסוחרים מוכנים לרכוש היום בולים במחיר הנמוּר ב-35 אחוזים מערכם הנוכחי וגם זאת כאשר מדובר בבולים "יחודיים בלבד.

"בשנת 1968 החליטו סוחרי הבולים לקיים שביתה בת חודשיים ממשום שהם מקלעו לקשה. באותה עת הוכתב על פיחות גודל בשער הלירה והסוחרים נתקעו עם בולים רבים שלא ניתן היה למכור אותם בגלל הפיחות. דרשו איז מהמשלה לפצצת אונטו על הפיחות ולאחר המכาก שלם קיבלו את הפיצו" מצין אורי שליט.

נסיעות לחו"ל עם מזוודה

את דרכו כיצואן בולים החל אורי שליט (עד היום הוא בעל תעודה יצואן מצטיין של ענף הבולים שהענק לו על ידי שר התעשייה והמסחר המנוח פנחס ספר) עם הקמת העסק העצמאי שלו. את דרכו כיצואן הוא החל בגרמניה ובאנגליה ושהה שם מספר פעמים, כל פעם במספר שבועות. "יצאתי לגרמניה, לאחר שקיבלתني אישור מיוחדתי אישור מיוחד לערבות ימי אישורם כאלה באותם הימים לא ניתנו אישורים כלשהם לאזרחי גרמניה לבקר בישראל, כי זיכרון השואה היה טרי עديין), שהיה נשיא אגדת אספני בולי ישראל בגרמניה לבקר בישראל לאחר שהוכח כי היה מהפעילים במוד גנד היטלר.

שר החואר דאג, דיז'יוסף בוג, המתגייס למשימה של שיווק בולי ישראל וקרא לאזרחים היהודים של ארה"ב להשקיע בבול

אחרים, באוטה עת. שligt, עמד בראש הרשות המוסמכת באוצר לבולים ולדברי דואר והעניק תשינויים לסוחרי הבולים וראה מקרוב את הפעולות של הענף התוטס. "על יצוא של 100% הענקנו איז הקצבת מטבע חזץ בגובה של 35% לסוחרים כדי ליבוא בולים. הימין, על יצוא בגובה של 100 דולר קיבל הסוחר הקצבה של 35 דולר ליבוא בולים" – הוא אומר.

היום, קשה להאמין כי יבוא ויצוא בולים היה מחויב לראשונה יבוא מיוחד לסוחרים והדרך להשגת הרשון הייתה מלאה בבירוקרטיה רבה ובבדיקות ממושכות. אבל למרות הקשיים שהערינו השלטון על הסוחרים, השוק היה סוער ביותר כמו ביום הבורסה העலית, בשנות ה-80 שcallם נדחפו לענף.

דני קי' רוכש בולים

להdagשת הבלה לבולים שהיה איז, מצין שליט, כי בזאת מכירת 10 מעתפות הוא הצליח לרכוש לרעיותו צמיד זהב. תקופת "טור הזהב" של בולי ישראל הייתה בין השנים 1953-1958. השיא, מבחינת הסוחרים, היה בולי ביטחון של שנת 1957 שהונפקו לאחר מבצע סיני כאשר אך נקבעו מיליון בולים. "השירות הבولي הבן פתאום כי מדובר בעסק גדול המוביל הכספי יפות וכן החלטת להנפיק רק שובלים, כדי להדקיק את הביקושים" אומר שליט. "איז חתך הכל, בולים, שובלים ומעטפות יום ראשון והכל בכמותות גדולות או "פקטים" בלשונו. הוא מצין. "אני זוכר את הימים, כיצד סוחר בולים גדול מארה"ב, הגיע הארץ ושכר גודל כדי למלא אותו בבולים והוא נע מסוחר לסוחר ורכש מכל הבא ליד".

בחודש ספטמבר 1957 גברה ההתעניינה בבלתי-ישראל בעולם בשל קיום התערכה הבינלאומית הראשונה "תוביל". איז נתנה המדינה אישור מיוחד לסוחר בולים גרמני (באותם הימים לא ניתנו אישורים כלשהם לאזרחי גרמניה לבקר בישראל, כי זיכרון השואה היה טרי עדיין), שהיה נשיא אגדת אספני בולי ישראל בגרמניה לבקר בישראל לאחר שהוכח כי היה מהפעילים במוד גנד היטלר.

שר החואר דאג, דיז'יוסף בוג, המתגייס למשימה של שיווק בולי ישראל וקרא לאזרחים היהודים של ארה"ב להשקיע בבול

תערוכת הבולים הבינלאומית ביפן

פילהניפון 2001

שמירות היחסים

האוספים הישראלים שמרו ברובם על הישר יחסם, כאשר רואו לצין את ההישגים של האספנים התימטיטים. תמורה בעיון המדליה שקיבלו מושך חכמי, על אוסףיו ירדן, שהוא אוסף טוב מסוגו אשר לא הוערך כראוי.

באגף הבינלאומי, זכה אוסף בורמה – תחת ניהול הדואר היהודי, של ג'ב' נירהנדארה מהיאלנד. מוזכר באוסף טוב שהצהה לתמיכת חבר השופטים האסיאתיים. באגף פ.יפ' זכה, כמובן, אוסףו של מושך יונמיה על פרי פיל איטליה של יפן, שהוא אוסף מחקר מעוניין ומורתק.

להלן תוצאות המציגים הישראלים:
אגף אלף האלופים (לאחר 3 מדליות זהב גדולות): יגאל נתנאל "יפן 1871-1876".
אגף תחרות גילה: שלמה שטן "רוסיה 1917-1923" מוזחבות גודל, 88 נק'; יוסי חכמי

בתחילת חודש אוגוסט האחרון התקיימה תערוכת הבולים הבינלאומית במרכז הירידים העולמי החדש בטוקיו – יפן. בתערוכה השתתפו 507 תצוגות מ-57 מדינות ובשיתוףם של 100 שירותים בינלאומיים וכ-50 סוחרים.

ניתן לקבוע כי התערוכה הייתה ברמה לא הכל גבוהה ומורבית האוספים היו מוהזרים הרחוק ומעט מהעולם. מי שזכה לאות איזון בין האוספים ולרומה גבוהה במיוחד – התאכזב.

האורומים בתערוכה היו מוצמצמים ביותר ולהוציא קבלת פנים בתחילת התערוכה ובוסףו לא היו כל אירועים. ניתן לקבוע כי הייתה זו תערוכה מעניינת במיוחד למציגים מרחוק הרחוק, בעוד שקשה להגדירה כתערוכה עולמית.

אוספים ממוצעים

האוספים הפנינים היו מוצמצים ולא ניתן לראות את האוספים הגדולים של יפן. אולם, היו 2 אוספים הראויים לפרס הלאומי. אוסף הסדרה הראשונה של יפן – בולי חדר גון, אוסףו של מושך טיגמה. זהו אוסף נדיר, שאינו ידוע אם קיים שם לו, ואשר לא זכה להכרה הרואה בגלל 3 פרטיטים שונים בחלוקת, אשר היו מוזיאפים. לכן נותר רק אוסף אחד של מושך פוקורה, אשר זכה בפרס. מבחינת הבולים היה זה אוסף מושלם שלא היה חסר בו אף בול, כולל הנדרים ביותר, אם כי היה חסר איזון בין הבולים לבין המכתבים.

אוסף נוסף, הרואו לצין הינו אוסףו של מושך שיטארה על בולי הקובאן השניים (בולי הסדרה השלישית). מוזכר באוסף מושלם זוכה סוף סוף למדליה זהב גדולה ולהכרה כאוסף הטוב מושגן.

בתערוכה השתתפו מרכבת מדינות אירופה והיתה בחסות FEPA ובונחחות נשיא האיגוד קנון מור. יו"ר התאחדות בולאי ישראל, עוזי אליהו ובר, הזמין להיות שופט בתערוכה. בתערוכה הוצגו כ-280 אוסףים בכ-500,1 מסגרות צזגה.

בפרס התערוכה, באגף הבינלאומי, זכה האוסף של סילבאן וילר, משוויץ, "אוסטריה 1867-1850" ובאגף הלאומי זכה בפרס האוסף של ויצ'ל' גרובנסקי מבריטניה "פולין 1939-1918". בנוסף להם, חולקו 3 מדליות זהב גדולות, 28 מדליות זהב, ו-43 מדליות מוזהבות.

האוסףים הישראלים זכו במדליות הבאות (לפי סדר א'ב'):

— משה ברונשטיין, "בלגיה עד 1899" —
— מוזהב.

— שמחה בלושטניין, "חוואר אלומי גיטאות" — כסף גדול.

— יצחק ברקן, "תולדות התעופה עד 1914" —
— כסף גדול.

— אריה פיביל לביא "צלם, מצלמה, תמו"
— נה" — מוזהב.

— פאול שוורץ, "ליקטנשטיין 1852-1900" —
— מוזהב גדול.

— שלמה שטרן "תערופי דאור ר.ס.פ.ס.ר." —
— מוזהב גדול.

— נחום שרשבסקי "מאחוריו המגן" —
הרידקה" — מוזהב גדול.

מאת משה ברונשטיין, נציג ישראל בתערוכת רוחה

הבולים האישיים. כאן הינו עדים לצעד מוזהב יותר. שמנת דלפקן הצלומים יכולים לחתות שירות ל-1412 מבקרים בלבד ביום. בתחילת כל יום חולקו 500 מספרים למבקרים שהקדימו להגעה לחכינים וכל היתר חזרו מאובזבים. מה גם שהיו רבים שהתייחסו ולא

יצלו את התור שלהם ופרשו ממנו. אגף הנוער שהוקם בתערוכה, איכזב אף הוא ממשום שכך ממעט לא הגיעו בני נוער לתערוכה. במקום חולקו בולים לילדיים והוקם מועדון מחשב ומרכז לצירום בולים.

מאות: יגאל נתנאל, נציג ישראל לתערוכה

دلילות המבקרים

התערוכה נערכה, ניהול ומימון על ידי רשות הדואר הפולני ובסיוע של שני ארגוני האספה נסם הגדלים בפן. אומנם, קביעת המועד העוררת בתחילת מלחמת אולם המארגנים טעם כי המועד תואם את תקופת החופשיות בעקבות הספר ותלמידים רבים יבואו לבקר בתערוכה. אולם, מסתבר כי המועד לא היה מפתח להצלחה ורק כ-60,000 מבקרים פקדו את התערוכה. אז כל ספק כי מזג האויר החם והלהות הכבידה פגעו בהצלחת התערוכה.

רכישה מהמלאי

בתערוכה הוקם ביתן מיוחד בעיצוב מיוחד של שירות הבולאי הפולני, שבו ניתן היה לראות את כל הבולים הנמצאים במלאי ולמבקרים ניתנה אפשרות לרכוש את הבולים. אולם, התוצאות האורכיות שנמשכו לאורך כל היום, הקשו על האפשרות לרכוש את הבולים. בתערוכה הוקם גם ביתן מיוחד למזכרות

תערוכת הבולים האירופאית " יורו-קופרום "

תערוכת הבולים האירופאית " יורו-קופרום " התקיימה בין ה-1 ל-9 לסתמבר בעיר הקטנה לובין, דרוםית לוורצלב בפולין.

שינוי בכלי שיפוט תצוגות נושאים

קרלו מوروוי, יו"ר הוועדה הימיתית, הTCP
וינו לתגמל את המציגים המחדשים ולהפוך
ענף תצוגה זה לעוד יותר מעניין לקהל
המבקרים בתערוכות. יש החוששים כי יהיה
לך מחיר: מציגים וותיקים שהונושאו שלם
הפר לידוע, עלולים לאבד רמת מדליה אחת,
עם הדגן.

הידיע התימטי מוערך על בסיס התאמת
הפריטים. דיק ותמציאות הטקסט הקשור
את הפריט לשף הסיפור וגם כאן קיומ
היבטים חדשים, לא מוכרים לכל, לנושא.

הידיע הבולאי מוערך בענף תצוגה זה, כמו
בכל האחרים, לפי מידת השימוש בתערוכות
דו-אזרחות חשיבות והשימוש המאוון במיון סובי
הפריטים הבולאים והדוארים האפשרים.
בລואות הנושאים היא ענף האיסוף
הפולרי ביוטר כו� בקרוב האספנים בכל
הגולאים, אך במיוחד בקרבת הנוער. את
העובדת הזאת כדאי שכיר האיגוד העולמי
לא ישבחו כאשר מובילים לנצח שבו
ברוחות קשה יותר יותר להגיא בתימאטיקה
לאוונה רמת מדליות כמו בענפים האחרים.

30	ג. מצב ונדרות
10	מצב
20	נדירות
5	ד. תצוגה
100	סה"כ

השינוי המהותי ביוטר הוא החובה להעניק
ליקוד "חדשנות". גם מקודם אמורים היו
השופטים לחתות בחשבן מקוריות בטיפול,
אך בתוך סעיף כללי של "ידע" בלבד, אחד
השיקולים האפשריים לממן נקדות.

במושג "חדשנות" מתכוונים להכנסת
נושאים חדשים, או היבטים חדשים של
נושאים מבוססים ויזועים, או גישות חדשות
לנושאים יזועים. החדשנות, המבוססת על
יצירותיות ומוקורות, יכולה להתיחס לכל
מרכזי "טיפול".

ਮובן כי יצירתיות ומקורות דורשים הרבה
מאצץ אישי תוך לימוד, מחקר והפעלת
הדמיון. העתקה של עבודות קיימות (תוכניות
תצוגות וכו') לא תשג את המטרה.
שלהניא כי יוזמי השינוי, וביחוד ג'יין

איגוד הבולאות העולמי FIP אישר
שניים בכלי השיפוט של תצוגות באגף
הנושאים תימאטיקה, שינוי שנקנסו
لتוקף כבר בתערוכה העולמית באוגוסט
האחרון, ביפן.
חלוקת הקודמת של 100 הנקודות
האפשרות הייתה:

30	א. טיפול וחשיבות בולאי
35	ב. ידע בולאי, לימוד אישי ומחקר
30	ג. מצב ונדרות
5	ד. תצוגה (מראה כללי)
100	סה"כ

חלוקת החדשנה:

35	א. טיפול: כוורת ותוכנית
15	פיתוח
15	חדשנות
5	ב. ידע, לימוד אישי ומחקר
30	תימאטוי
15	בולאי
15	תימאטוי

DORON WAIDE

Tel: (631) 321-5985

P. O. Box 548-M
Bay Shore, NY 11706 USA

Fax: (631) 321-6020

MAIL BID AUCTIONS

Buying, Selling, Want List, Consignments

- FORERUNNERS
- INTERIM PERIOD
- PALESTINE MANDATE
- J.N.F.
- JUDAICA
- ISRAEL
- 1948 DOAR IVRI, 1st HOLIDAYS
- POSTAGE DUES, ERRORS AND VARIETIES

Free Illustrated Catalogue Upon Request

פורום לדין על בולים ובולאות

הפורום לדין על בולים ובולאות, מחדש את פעילותו לאחר פגירת הקיץ והחגים. המפגשים ייערכו במועדון העמותה בתל-אביבית לבולאות, רחוב הס 16 בתל-אביב בין השעות 17.30-19.00.

פגישה מס' 8 התקיימה ב-5 בנובמבר 2001. מוטי קרמן, הציג את הנושא מצרים. פגישה מס' 9, התקיימה ב-3 לדצמבר בר 2001. יוחנן מי רח, הציג אוסף בנושא "ביטחונות וביריות תעסוקתית במקומות העבודה".

להזכירכם: מטרת הפורום היא כפולה:
 מתן במה להציג של ידע ומוחקם בולאי,
 תוך שימוש דגש על בול ישראל והיסטריות הדואר.
 דיון חופשי בנושאים על סדר היום של אספנים ובולאים.

חברים המעורננים לתרום מהידע שלהם, באמצעות הרצאה או מצגת, מתבקשים ליצור קשר עם אחד מההשתתפים מטה. אנו מבקשים לפרסם מראש את רשימת ההרצאות, לודיע על יצורו המשותפים הפסיכיאטרי. הערות וreuינונות נוספים יתקבלו בברכה. נא פנו אל ראשי הפורום:

ד"ר יוסף ואלך, טלפון : 08-9461010
 אביתר שלוש טלפון : 08-9263991

הדורות לבתי ספר

בחודשים נובמבר-דצמבר קוימו尉ונות קיימות בולאות בקניון "לב המפרץ" בחיפה (1 עד 7 בנובמבר) ובקניון "סיקנון" בפתח תקווה (13 עד 25 בדצמבר).尉ונות יהיו סיורים מודרכים לכיתות בתי ספר. בעורף.

מוופיע דיקנו של גدول משורי גוזיה שותה רוסטאוולי, שמספר המפוסם "עו"ט"ה עיר הנמר" תורגם למספר ובשל שפות כולל עברית בתרגומו של דבר גאפונוב. המשורר נפטר בירושלים והוא נפטר, על פי המסורת, במנזר עמוק בעמוק המצלבה. המשורר הלאומי של גוזיה שימש גם ייעץ ושדר האוצר של מלכת גוזיה תמרה, במאה ה-12. הערך הנקוב של הבול הוא 3.30 ש"ח ומוטפת יומן ראשון נמכרה במחיר של 4.30 ש"ח. המעצב הוא יצחק גראנט לפיצ'לום של ינון ביילין, מנהל השירות הבולאי.

הبول הגוזני מותאר קטע מהזית בית הכנסת בעיר קוואטאייסי וקיים מגן דוד שנמצא במנזר אקטלה. הבול הודפס עם שובל שעליו כתוב יד עתיק המותאר את המלך דוד. הבול בערך נקוב של 140 טרי נמכר בארץ במחיר של 1.40 ש"ח. למינו

השירות הבולאי בארץ ובחול"ל ה-1 צ ע ה ב ו ל הגוזני בהצעת ר כ ש מיוחדת.

זה הזמן לחירות: פסטיבל קומיקס בתל-אביב

בימים של מתח וחדרה יש עדין מקום לתוךו. במסגרת פסטיבל הקומיקס הקי ריקטורה והאנימציה שהתקיים בסינמטק תל-אביב בין ה-26-28 באוגוסט הוצג גם אוסף הבולים של הבולאי זהר נוי.

אוסף הבולים המיוחד כולל שעשרות רבבות של דברי דואר של בולים וחותמות מכל העולם. באוסף ניתן היה לראות פריטים נידרים המתארים את סיורו של הז'אנר המעלה חיק על פניהם של רבים. המבקרים ראו, בין היתר, כיצד התפתחה הז'אנר לאורך ההיסטוריה "ולפגוש" גם דברי דואר שנשלחו על ידי לוחמים במהלך מלחמת העולם השנייה בצוות קומיקס, כדי לעודד את משפחותיהם.

מעטפות מבולאות לחברי הכנסת

רשויות הדואר החליטה להעמיד לרשות חברי הכנסת מעטפות מבולאות עליהן הוטבע סמל המדינה ומתחתיו המילים "חבר הכנסת".

המעטפות נמכרות החל מ-10 בז'יול 2001 לחברי הכנסת אך ורק בסניף הדואר מישקן הכנסת, אך חברי הכנסת יכולו לשagen מכל תיבת דואר בארץ. הממעטפות מסופקו בגודל גול וכמעטפה מאורכת.

יש להזכיר שדין של מעטפות אלה הוא כדי כל מעטפה מבולית למשלו מכתב וגיל בתוך הארץ. כל המעטפות מיועדות למשלו מכתבם וגילם, בתוך הארץ, בדרגת משלוח של עד 20 גרם בלבד.

מכירת בולים באמצעות אוטומטיים

רשויות הדואר תציב בקרוב בחזיותות הסני פים מכונות אוטומטיות אשר יאפשרו רכישת בולים ומוציאי דואר אחרים דוגמת כרטיסי חיוג, מעטפות, כרטיסי חניה ועוד, בכל שעת היממה – כך מסר לאחרונה דין נדי, מנהל רשות הדואר.

נדיב מסר כי רשות הדואר פרסמה באחרונה מיכז לכישת 30 מכונות אוטומטיות אשר יוצבו בסניפי דואר במקומות מרכזים. לאחר תקופת ניסיון והפקת הניסיון יוצבו מכונות נוספות בחזיותות סניפי הדואר ברחבי הארץ.

ישראל וגורזיה הפיקו בול משותף

ישראל וגורזיה הפיקו בול משותף. על גבי הבול שחר פיע בגורזיה מופיע בית כביסת מהמאה ה-19 בעיר קוואטאייסי המציג על מהוויה לתרבות יהודים שם. על הבול שהוא פק בישראל

מרכז הבולים – תל אביב ↔ בולי הברוה – ירושלים

אנו מוצאים לנכון להביע את תנחותינו הכנים על מותו לפניו ועמיתנו מר עוזר רוטנברג ז"ל, בעלי "בולי הברוה" בירושלים.

עם פטירתו קיבלנו, בברכת המשפחה, את הנציגות הבלעדית בארץ של החברות MICHEL בתחום הקטלוגים, ו-OAVO בתחום האלבומים, האבירים לאספינים וקטלוגים, דוגמת GIBBONS ו-YVERT.

בנוסף לאפשרותינו להציג את:

- ❖ בולי הארץ וחו"ל.
- ❖ שטרות מהארץ ומהו"ל.
- ❖ בולים, מעטפות, גלויות מהתקופה העותומאנית, המנדטורית ומינהלת העם.
- ❖ בולי הרשות הפלשתינית.
- ❖ מומחיותינו בתחום התוויות ויראיות הזיהון של בולי ישראל.

קנויות אוסףם והערכתם למטרות מכירה או ביטוח.

"מרכז הבולים", אלנבי 94, תל-אביב ת"ד 4444 מיקוד 35813 טל/fax: 55-5605755-03

עוור רוטנברג ז"ל

יעקבו, עוזר רוטנברג, נפטר ב-6 לילו האחרון וצרכו עדין בקרובנו. הוא ניצל בסיס ממחנה הרכוז ברגן בלזן בגיל 7. צעצאיו הראשונים, היו בולים שהעניקו לו על ידי חילים בריטיים ומאז המשיך להתמיד באוסף שלו. עוזר ז"ל למד הנדסת תעשייה וניהול באוניברסיטת ניו יורק, שם היכרתו ונישאותו לו, לאוסוף שלו. הוא חזר כל העת לתחביביו הווותיק. בארץ הוא היה מנהל צער בחברת "טרומוף". למרות לימודי, הוא החליט לעסוק בולאי עצמאי ולקיים מכירות פומביות. בכשרונו הרב הוא עם הזמן, החליט עוזר ז"ל, להקים עסק בולאי עצמאי ולקיים מכירות פומביות. בכשרונו הרב הוא השכל לפתח את עסקו, בכל העולם, באמצעות חברותו "בולי הברוה". הוא פיתח מערכת של יחסים חמימים וקרוביים עם כל מכיריו. התמחותו הייתה לא רק בbullion אלא גם בתחום היואיקה והספרים. ברוב כשרונו הוא ידע את ההיסטוריה של כל פריט ופרט. אחד מליקותיו אמר לא אחת כי הוא מאמין בו יותר מאשר בעצמו. הידע והישר שלו הוערכו על ידי כולן. לקחו אחד אמר "כאשר הצגתני לעזור את האוסף של סבתאי פגשתי אדם שאינו רק בעל ידע מתקצועי ומציאות, אלא אדם שאפשר לשוחח עמו".

לא רק משפחתו כABBOT COOPER בקרובה, כל אלה שהיו מכיריו, חברים ולקוחותיו שהיו סומכים על הידע שלו חשים היום את הכאב. לנו כמשפחה הוא יחסר וזכה לא ימוש Maietuna. רעייתו, פיליס רוטנברג

"רק הימים שמעיטי בתהומה על מותו של עוזר ז"ל. אין בפי מילים לתאר את גודל האבדה. זכיתי להזכיר את עוזר מספר שנים, לאחר מות אביו והוא סייע לי וברות בקשר עם אוסףיו של אבי ז"ל. נפגשנו פעמים רבות ולא יכולתי שלא להתפעל מסובלנותו הרבה, הידע הרחב שלו, והעיקר ישרו ואמינותו. בתחום שבו עסוק עוזר ז"ל, נדר למצא אדם שנימן היה לסגור עליו באופן מוחלט. הגעתו למשרדו של עוזר במקורה, ותוך זמן קצר הבנתי שמסוגל לבתו בו ולהפוך אותו לטיפול ברכוש בעל ערך, אשר ישקיע מזמן להגדיר ולהעריך כל פריט, במילונות ובמקצועות.

תמיד אזכיר את השעות היפות שבילינו יחד. אבד לכולנו אדם יקר והחל שנותר הוא עצום.

צבי זילברטל

צאר
ישראל

- 11.12.01 — 100 שנה לבית חינוך עיוורים (יום הופעה, ירושלים)

- 16.9.01 — חנוכת סניף הדואר בשכונת גילה בירושלים (ירושלים)

- 21.8.01 — בר מצווה לモרשת יהדות ארם צובה — חלב (ירושלים)

- 11.12.01 — איצות הסביבה (יום הופעה, אשקלון)

- 12.10.01 — 20 שנה לברךן (אפרים)

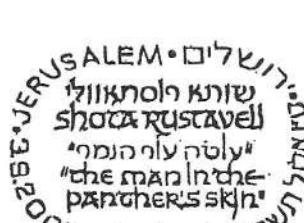
- 3.9.01 — 100 שנה ליק"ל (יום הופעה, ירושלים)

- 11.12.01 — 50 שנים לפעילות אק"ם (יום הופעה, ת"א-יפו)

- 16.10.01 — ברכות בולאי ישראל לתערוכת הפינה (ת"א-יפו)

- 3.9.01 — שותה רוסטהולאי (יום הופעה, ירושלים)

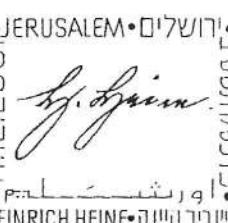
- 11.12.01 — האסטרונאוט הישראלי הראשון (יום הופעה, ת"א-יפו)

- 17.10.01 — ל"זיות" (ת"א-יפו)

- 3.9.01 — יהודה עמיחי (יום הופעה, ירושלים)

- 11.12.01 — היינריך היינמן (יום הופעה, ירושלים)

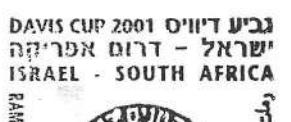
- 24.10.01 — עשור למכן'ה הישראלי לדמוקרטיה (ירושלים)

- 3.9.01 — מועדים תשס"ב (יום הופעה, באר שבע)

- 2.7.01 — עצרת ממלכתית לציון 25 שנה ל"מבצע יהונתן" (ירושלים)

- 20.7.01 — גביע דייסס 2001 ישראל - דרום אפריקה (רמת השרון)

- 1.8.01 — ברכות בולאי ישראל פילאנפין 01 (תל-אביב)

- 15.8.01 — קלנסואה, מכוער צהה לערן (כלנסואה, מכוער)

מלחמת בית המשפט נגד בולי מלחמת הכוכבים

ומופיעים בקטלוג מייל. כמו כן הוא ציטט מקטלוג סקוט שהסיבה היחידה לרשום של בולים הננה שהבולים היו בשימוש דוארי במדינה בה הופיעו ואשר מפעילה שירותי דואר. لكن בולים אלה, כשרם למעשה. בפועל כך וכך יונטו קבילה אישור בשנת 1995 להנפקה בולים הנושאים דמיות מהסרטן "מלחמת הכוכבים".

כאמור, בית המשפט לא קיבל את עדות פינגבאום.

במסחר בboleums הנושאים סימן מסחרי, אלא הרשאה, במספר מדינות באירופה. ג'ון טילוור, מנהל חברת "ברנטס והארו" לכללי מסחר טוען שהארכיות חלה על הסוחרים שצרכיהם לבדוק את האוטנטיות של הבולים.

קליב פינגבאום, טען שזו אי הבנה שתמ冤א את פתרונה, אנו נלחמים על העיקרון הזה. הוא טען שאין זה הוגן לצפות שסוחרים ואספנים ידעו אם מדינה קבילה זכויות מבוטלי זכויות היוצרים. לדוגמא הוא הציג את בולי טוגו שהופיעו בשנת 1977

חברת "Stampdile" מבריטניה, הואשמה במכירת בולים הנושאים דמיות מהסרטן "מלחמת הכוכבים" ומהסדרה הטלוויזיונית "טלטביס", ללא קבלת רשות מבוטלי זכויות היוצרים. החברה נקנסה ב-5,000 פאונד וב-2,000 פאונד כפיצויאות משפט. מנהלי

החברה הם קליב פינגבאום ובנו יונתן. על פי החלטת בית המשפט, מכירה החברת בולים והפרה סימן מסחרי של הסרטן "מלחמת הכוכבים" שבבעלותה של חברת "לקאס פilm". היא האשישה את הסוחרים

ניסיונות אספניזציה וbatis מכירה

הונתה הרשת את המוכר ביותר מ-31,000 דולר ובית המכירות הפסיד בהתאם חלק ניכר מעמלתנו.

"הפייצים" חולקו בין הנמנעים להתחזות.

בכ-25,000 ועד 30,000 דולר. במכירה פנימית שנעשתה בין אנשי הרשת, שני סוחרים התחרו עד גובה של 57,000 דולר. המחיר הקבעה קיבל את האוסף בפועל תמורה 26,000 דולר, והשני לא התחרה. בלוט הנ"ל,

7 סוחרי בולים, הושמו בניו יורק בניסוי להונאות אספניזציה וbatis מכירה במיליאני דולרים על ידי הסכמה שלא להתחזרה ביניהם. הסוחרים הללו, שילמו למשה הרבה פחות עבור הבולים והאספניזציה וכן מכוירים לקבל את מלאה התמורה עבור המכירה. הסוחרים שהושמו הם:

John D. Apfelbaum -- Philadelphia
Etienne de Cherisey -- Paris
Davitt A. Felder Jr. -- San Francisco
Anthony "Tony" Feldman -- London
Dana Okey -- San Diego
Stephen J. Osborne -- Vermont & U.K
Kees Quirijns -- Netherland

בית המשפט האשים את הסוחרים בקונניה לששליטה על המסחר במשך כ-20 שנה וזאת בגין החוקי המדינות בארה"ב. מפקח ההשפעה של הפרוסום החליט סוחרים ואספניזים הסתייגו מהחדשנות הללו שיפורסמו בהרחה בתיקשות ברחבי בארה"ב.

אולם, חלוקם ראה בתביעה מאצץ "לנ-קוט" פינה זו באספנות. למורת המחשבה של סוחרים שהדבר ישפייע לרעה על המסחר הבולאי, הרי שהפעולה שננקטה נגד הסוחרים תשיע לקביעת מחירים הוגנים. מקורבות ההונאה היו בעקבם המכורים וଘרות המכירה. דוגמא ל结实י הרשת הוצגה בבית המשפט, כאשר במכירה של סייגאל במרץ 1997, אחד הולמים היה אוסף של British Common-wealth מהמאה ה-19 וה-20. אוסף מכך של dwallach@netvision.net.il

קניה, מכירה והערכת בולים מקצועית

עולם, מוקדים, מנדט, קק"ל, שואה, יודאיקה, ישראל, שטרות
מטבעות, בולים, חטפות, תלדות הדואר

המומחיות שלנו:

בולים מן המניין, קלוסנדורף, בולי הכנסת, הסכוזן הישראלי-ערבי, יהודית-שומרון ועזה, הרשות הפלשתינאית

דרך יבנה 17, ת.ד. 1414 רוחבota 36113

טלפון: 08-9461010 פקס: 08-9464946

דוא"ל: dwallach@netvision.net.il

בול מטיפוס חדש – ג'וערה 1.20 ש"ח

טבלה 1

מספר הדפסה	שיטת הדפסה	הדפסה	זמן	יקבוב	גודל הציר	#Bale	מס'ד
1	אופסט	ראשונה	14:14	ימין	גדול	1004a	1
2	אופסט	ראשונה	14:14	שמאל	גדול	1004b	2
3	אופסט	גלוון מזכרת בקונטרס מהודר	13:14	ימין	גדול	1004c	3
4	אופסט	שנייה	14:14	ימין	קטן	1004d	4
5	שקלע (photogravure)	שלישית	13:14	ימין	קטן	1004e	5

שיטת פשיטה להבחין בין שני סוגי הבולים היא להעף מבט במרקם המאونך שבין הספרה 1-1 לבין הספרה ISRAEL (ראה סימן ח').

המרקם העומד ביחס הפוך לטיפוס של הבול: בbul "ג'ול" האותיות גדולות יותר – וכן המרקם ביןיהן קטן יותר.

הוארצתה או למשהו הבול החדש מזכיר לנו את בול "שורלייך", אשר גם הופיע בהדפסה ראשונה בפורמת גודל ובהדפסות הבאות בפורמט קטן.

במלatta 50 שנה לבול ישראלי הראשונים, בול דאור עברי, אשר מוחווים פרה קלאסי בbulletions, מופיעים אצלנו תשניות חדשות גם בבולים המודרניים.

הבולים בהדפסה החדשה מופיעים כאשר החלק הכתובו שלהם, דהיינו "ישראל" (בעברית, באנגלית ובעברית) והערך "1.20 ש"ח" גדול יותר בהשוואה להדפסה הראשונה. התמונה עצמה כמעט ולא השתנתה. שני נספּח חל בנקוב. תעוזת הזהות של שתי הדפסות השונות היא כדלקמן (ראה טבלה 2).

טבלה 2

הדפסה	נקוב	מופיע הbul,	מופיע הצלמה –	טבלה 2
ראשונה – 3/7/2000	14:14	"קטן"	קטן – החלק המופיע בכחול	רואה טבלה 1.
שניה – 28/3/2001	14½:14½	"גדול"	גדול – החלק המופיע בשחור	לאחרונה נמכנו בולים נוספים עם תשניות זרחן, ניקבוב וגודל, כגון הרוכב על הסוס החותרים ועוד. האחרון להתווסף לשήימה זו הימ בול 1.20 ש"ח ג'וערה.

הדפסה ראשונה (2000)

הדפסה שנייה (2001)

מת ד"ר יוסף ואל
ומר ישראל כופובי

הקדמה

ibal ה-50 למדינת ישראל היה גם היובל לסדרה הקלאסית הראר' שונה של ישראל, בולי דאור עבר. לקראת יובל זה הנפקה השרת הבולאי בשנות 1997 את בול "שורלייך", אשר באופן מפתיע שיפק יובל עשיר ש לא תשניות צורה, ניקבוב וזרחן, ללא TKDM משנת 1948 ועד ימינו אנו.

סוגי בול "שורלייך", Mi. 1447, Sc. 1320

לאחרונה נמכנו בולים נוספים עם תשניות זרחן, ניקבוב וגודל, כגון הרוכב על הסוס החותרים ועוד. האחרון להתווסף לשήימה זו הימ בול 1.20 ש"ח ג'וערה.

בול זה, אשר הופיע ב-25 ביולי 2000, היה חדשני בעת הופעתו. הוא הודפס מחוץ לישראל בבית הדפוס QUESTA בלונדון, עם ניקוב ייחודי: משני צדי הבול המאונכים הופיע ניקבוב סגול מאורך, טכנית שמנועה להקשוט על זרף הבול.

בנוסף לחידוש זה, הופיע הבול עם שכבה דקה על כל הבול ולא עם פס אחד או שניים של זרchan אליו הורגלנו בישראל. החידשות דבקה לבול זה, ועם הופעת הדפסה השנייה שלו זכרנו לכמה משתנים חדשים. למעשה, מבחינה פילטלית, קיבלנו בול חדש.

* מבקש להשלים בולי ישראל לאוסף שלו, משתמש בקטלוג misuse. התכתבות בפולנית.

**Dr. Av. Jerzy Piechowicz,
33-300 Nowy Sacz ul.
Lwowska 1 POLAND**

* אספן בולים בן 12, מעוניין בעיקר בבולי ישראל (רכז הייש'נים), בתמורה ינתנו בולים כמו עט מכל הארץ, לפי בקשה.

נדב ורבן
רחוב איילן 12 ג'
גבעת שמואל 54056

* מופש בולים בנושא WWF – בע"ח בסכנת החרדה.
ולדימיר שניטמן
רחוב צאלון 9/3
כפר גבירות, רחובות
טלפון 054-301840
טלפון 08-9471248

* האגודה לתולדות הדואר מודעה על מוצר מכירה של פרוטומי האגודה בהנחות גדולות. נא לפנות ל:

ציבי שמעוני
ת"ד 10175
ירושלים 91101
טלפון: 02-6711719

* מופש בולי איטליה עד 1955 ובולים קלאסיים.
חווי 09-9552016

* 7.6.01 – חמישים שנה לעליית יהדות בבל/עירק, בהזמנת מושחת יהדות בבל. 3 מהדרות: בעברית, באנגלית ובעברית, 1,010 יחידות כל אחת.

* 15.8.01 – "קלאנסואה ממועצה לעיר", בהזמנת עיריית קלאנסואה. (לפרטים איברהים קאדי טלפון 4,010 09-8780243). 2 מהדרות: גול 1,010 יחידות ו-1,010 יחידות עם לוגו בהב.

* 21.8.01 – "בר מצווה למרcum מושחת יהדות צובא", בהזמנת המרכז העולמי למושחת יהדות ארם צובא, 1,410 יחידות.

* 3.9.01 – דף זכרות לרגל ההופעה המשותפת ישראל ורוזיה הנושא את בולי שתי המדינות, בהנפקת השירות הבולאי. מחיר הדף 13.50 ש"ח.

* 17.10.01 – 40 שנה לאגודות "צווות", בהזמנת "צווות" – אגודות גמליאו שירותי הקבע בצה"ל (לפרטים: 03-6173500, 03-25,010 י"ח).

* 23.10.01 – עשור למכון הישראלי לדמוקרטיה: בהזמנת המכון הישראלי לדמוקרטיה. (לפרטים ביתה כנען 02-5300864, 02-1,010 י"ח).

* 11.12.2001 – 50 שנה לאק"ם – בהזמנת אק"ם, 1,010 י"ח.

* 11.12.2001 – 100 שנה לבית חינוך עיזורם. 1,260 י"ח.

* 11.12.2001 – ים הבולאות ה-15, בהזמנת התאחדות בולי ישראל 510, (03-6295547).

בולי תל אביב (י. צחור) בע"מ TEL-AVIV STAMPS. (Y. TSACHOR) LTD.

מכירה על פי הצענות מוחר בכתוב

(Mail Auction)

МОוקדמים, מנדרט, מנהלת העם, דאר עבררי

ישראל, צו"ל, יודאיקה, גלויות, ספרים

קטלוג מאויר זהינס

ת.ד. 16218 תל-אביב, טלפון: 03-5226294, פקס: 03-5245088

אבי, אילן, הוא מנוי של השירות הבולאי, יותר מ-40 שנה. הואלקח אוטו לטעורכת הבולים הבינלאומית במרכז הקונגרסים בירושלים. ניצלתי את הזדמנויות להצטלם על בול אישי כדי לשולח אותו עם החזרנות לביר המזווע שליל. ואכן הבול האישני גרם להתפעלות עלי ידי מקבלי החזרנות ואני מודה לשירות הבולאי על הרעיון היפה זהה.

MICHAEL BENNER

ד.ג. נגב משתדלים כמויט יכולות להחותם בצדקה נקייה ובורהו ואוטו מלכלך מקופה, משום מה, להכתים כל בול. הוא גם אין יודע להבדיל בין בול לבון שובל והשובלים זוכים עצמם לטיפול מיוחד. אני מתכבד לשוחח לך מסטר דוגמאות, מהזמן האחרון, ובכללן חותמת פפה ומעליה את תוכאות התעתולות. בקיבוץ סעד יש יותר מ-100 מנויים לכל בול שמנופך, 12 מהם הפסיקן לאסף, רק בגלל הסיבה זו ורבים עדין מתלבטים. אספן המקביל מכתב יפה מוחר"ל, רוצה להחזיר מכתב יפה, אספן רזהה להינות מהאיסוף ולא לקבל עוגמות נפש, בכל פעם בבולים מוליכי כימ.

אני טפל בטיפוס המלכלך.

abrahem imani
קיבוץ סעד

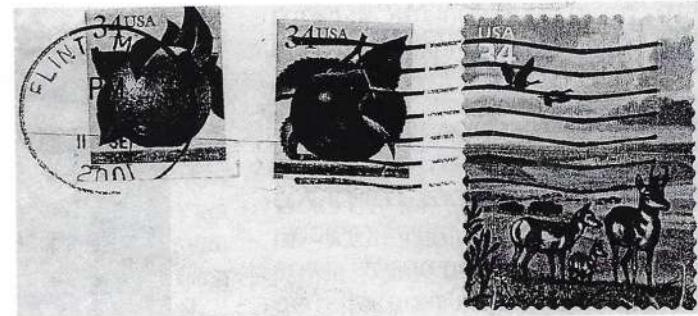
הبول האישי לבו מצווה

אני מיכאל בכנר, מרוחוב הגדור העברי 12 בירושלים ואני מצולם על בול.

חותמת מיום האסון האמריקני

מצאתנו לנכון לשולח לכם מעטפה שנשלחה אליו מארה"ב, החותמת היא מ-19.9.2001 אחד"צ.

משה קול-קלמן
קיבוץ להב

"המחתמים המלכלך"

מכתב שנשלח למנהל השירות הבולאי: אני פונה אליך בעניין "המחתמים המלכלך" מטל-א-ביב. איננו יכולים יותר לשולח מוקבץ סעד מכתבים לבולאים בארץ ובוחל' מבלי שהבולים יוכלו בצדקה שפוסלת אותם לאספנות. פקיד

MAIL AUCTION

רומנו - בית מכירות בולים בע"מ

סוק בלעדי LINDNER, אביזרי בולים ומטבעות,

מכירות לפי הצעות בכתב: יוזאיקה, מנדט, מינהלה עם, ישראל, אוסףים מהעולם, תאונות אויר.

פריטים מיוחדים: בולים, מכתבים, גלויות, מסמכים, שטרות ישראל ומטבעות.

היכנו למכירה מס' 9, ינואר 2002

מעוניין בחומר בולאי איקוטי ומיחד, בנושאים הנ"ל.

דיזנגוף סנטר 50

ת"ד 23274 תל - אביב 61231

טלפון. פקס 03-5250119, טלפון 03-5282790

E-mail: romano@stampcircuit.com

<http://www.romano.stampcircuit.com>

היהודי ביותר. בשנת 1827 כינס את כל שיריו ב"ספר השירים", ספר זה הוא וב-המכר של השירה הגותנית בכל הזמנים. גולי המלחין נים – שבורט, מנדלסון, שומן ואגנוור – חיבורו לו מנגנות.

שםו של הינה מתנוסס בראש כל דין על הגנים יהודים, יחד עם שפינוזה, מרכם, פרויד, קפקא ואיינשטיין ואחריהם הוא שני בכוללkat: אלה הראים בו "משורר גרים מוצאים יהודים", ואחריהם רואים בו "משורר יהודי" הכותב גרמנית".

בשנת 1852 יצא לאור ספרו "רומנץ'ר" (אוור העטיפה המקורית של הספר נראה בבול ובשובל). בספר שלושה חלקים: "פרק היסטורייה", "קינות" ו"מנגנות עבריות". השיר הראשון של המנגנות – "הנסיכה שבת" – מעלה על נס את אורת החימם היהודי היישן. השיר השני – "יהודיה הלו" – הוא אחד משירי ציון היפים והונגים ביותר ללב (מתוכו מצוטטות בשובל הבול השני השורות: "כל לבו רעד לשמע / המלה ירושלים"). השיר השלישי – "הויכוח" – הוא סאטירה על הויכוחים בין יהודים לנוצרים בימי-הביבים.

"מנגנות עבריות" ואחר כך "יהודים" חוללו סנסציה, וכאשר סופר לאיש הנוטה למות כי הכל מדברים על שבתו אל היהדות, השיב: "מעולם לא התכחשתי יהודותי, שאלה לא חזרתי, כי מעולם לא עזבתיה...". הינה מת ב-17 בפברואר 1856, וכעבור ימים אחדים נתמן בבית-העלמין של רובע מונمارטר בפריס.

הישראלî הראשון. האסטרונאוט הישראלי יבצע בעת הטיסה בחלל, בזמן המעבר מעל איזורנו, תצלומים במספר אורך גל שונים של אירוסולים (חלקיים צוירים המהמודריאת; מעין סופות אבק) הנמצאים באטמוספירה, במצלמה מיווחדת שהותאמת על-ידי צוות החוקרים הישראלי.

הנפקות

11 בדצמבר 2001

האסטרונאוט הישראלי הראשון

בב' יומם הובלאות השנה, בעיצוב דני אל גולדברג, מוקדש לאסטרונאוט הישראלי הראשון. בבול נראים קסדה של אסטרונאוט עם השתקפות של כדור הארץ, מעוברת החל קולומביא ודגל ישראל ואורה'ב על רקע תרשימים של כוכבי הгалקסיה משולב עם תצלום חלל שנעשה על-ידי הטלסקופ "האי ב".

במסגרת ההסכם לשיתוף פעולה בין סוכנות החלל הישראלית (סל"ה) לסוכנות החל האמריקנית (נאס"א), סוכם על ניסוי מדעי בחלל **מידיקס**, אשר יבוצע ע"י אסטרונאוט ישראלי מעל גבי מעבורת חלל אמריקנית.

הניסוי שנבחר נעדר לסייע בחקר שינוי האקלים העולמי. הניסוי שתוכנן ע"י צוות חוקרים מאוניברסיטת תל-אביב, מתוכנן לשנת 2002 מעל מעבורת החלל **קולומביה**. בזמן הניסוי, תקייף המעבורת את כדור הארץ בגובה 225 ק"מ בכל שעה וחצי, ותעביר מעל הימים התיכון בין 2 ל-3 פעמיים בשעות האוור.

כדי להפעיל את הניסוי בחלל נבחר טיס חיל האוויר, אל"ם אילן רמון, אסטרונאוט

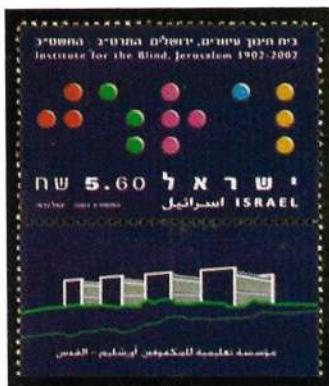
הייןיך היינה

השירות הבולאי ינפיק בחודש דצמבר בול בעיצוב חורי חביב, המוקדש למשורר היהודי הייניך היינה, לרגל הכנס הבינלאומי "היינה בירושלים".
היינה המשורר נתן לגרמנים כמה משי ריהם האהובים ביותר, גרמנים שרואו את שירו בהתלהבות, וגרמנים השילכו את ספריו אל האש. זהו סיפור אהבה-שנהא שאין דומה לו. הארי-חימם היינה נולד ב-13 בדצמבר 1797 למושפה יהודית בדיסלדורף, גרמניה. אחרי כמה נסיבות בלתי מוצלחים להפכו לאיש עסקים, החליטה המשפחה כי עליו ללימוד משפטים. כל היהודי שחפץ בעת היה באירועה של עורך-דין – חייב היה להתנצר. בעת לימודיו באוניברסיטה של ברלין פרסם את ספרי שירו הראשונים ("שירים", 1822; ו"טרגדיות אינטראקטו ליר", 1823), שהבטיחו לו מקום נכבד בשירה הגרמנית, ובו בזמן הצטרכ ל"אגודה לתרבות ולמדע של היהודים", שבה הונחו הסודות של מדע היהודות. בפרק זה של חייו כתוב את הנבולה "הרוב מבקרים", ואת "לולאי", שירו הגרמני

העתיקה בשנת 1902 על ידי אברהם משה לונץ ונחום נתמן, כמוסד ייחודי לעיוורים בארץ. בשנת 1916 עבר בית החינוך המבוגרים, ובשנת 1932 הוקם מונבאז שילד וחוב הבוגרים, שבתו נמצוא עד היום. הבניין המקורי נבנה על ידי האדריכל הבריטי סיגרט, שעיצב את המבנה בשיטות ובסימטריות, דבר שאפשר לחניכים העיוורים תנעה חופשית ועצמאית. כיום נספפו לבניין המקורי שני בניינים: אחד – בית הספר והשני – מרכז ספרות. בית חינוך עיוורים קלט, עם העליה של שנות החמישים, שרות רבות של חניכים שהגיעו מארצות שונות, ובכך תרם תרומה רבה וחשיבות להצלחתם של עיוורים אלה, שלאלמלא מוסד זה היו נשאים במשפחותיהם עם סיכוי קלוש להתפתחות ולמידה באוטון שיטות. בית החינוך יעד להיות גיש לשיצרים המשתננים של אוכלוסיית העיוורים במצבות המודרנית, והוא שינה את עמדתו המסורתית ממוסד, "המ" חזק" עיוורים כל וכי הם, למוסד המכונה כלים לימודים-חברתיים לקראת יציאתו של העיוור מן המוסד ושליבו בקהילה. הטיפול הפרטני – לחוב ששיה – שבעה תלמידים בכיתה – אפשר התפתחות אופטימלית של החיניכים, שהגיעו למיצוי מירבי של יכולתם האישית, ורק הוציא המוסד מתוכו תלמידים שלמים נעשו מורים, פסיכולוגים, עובדים-סוד ציאלים, אורכי-דין, משוררים ועוד.

המוסד מטפל ביום גם בעיוורים בעלי מוגבלות נספפות, ומהווה מקום ייחיד מסגנו בנושא זה. בית חינוך עיוורים הפך לגורם משמעוני עבור עיוורים בוגרים, המתוגרים בירושלים וברחבי הארץ, ממתן שירותים של ספורט והקניות ידע שתורם לצמיחתם של העיוורים בקהילה עצמה. גולד הקורתה בנושא זה הינה הניסיון להעמיד דורות של תלמידים היוצאים מן המוסד אל הקהילה תוך פיקוח והדרכה של צוות המוסד. הידע העצום

וההתנסות החזותית במוסד הפכו למקור של הראה לבתי חינוך לעיוורים בעולם כולו, וربים מהם המרכז בקרים במוסד כדי לעמוד על דרכי עבודתו ולישמן בארץ צויתיהם.

חמשים שנה לאק"ם

במלאת חמישים שנה לאגודה הלאומית אק"ם – אגודה לאומית לקיימים מפגרים בישראל, מונפק בול, עליו צורה של פיה דהן, חברת אק"ם, בעיצובו של יצחק גורנות, המוקדש לפעילויות האגודה המציגת ציבור של 30,000 אנשים בעלי פיגור שכל ומשפּ חותיהם.

אק"ם נוסדה בשנת 1951 על ידי קבוצת הורים לילדים בעלי פיגור שכל. באק"ם מאכינים, שכל אדם עם פיגור שכל, זכאי לחינוך ולימודים המתאימים ליכולותיו, ולהיכים מלאים בתחום המוגרים, התעסוקה והפנא. בארץ פועלים היום כ-50 סניפים מקומיים ואזריים של אק"ם, המכופלים ברובם על ידי הורים וממנדיים.

אק"ם יוזמת, מקימה ומפעילה מערך שירותים לאנשים עם פיגור שכל בגל הרק – פעוטונים, מרכזים וטיפולים בגיל הבוגר, הוסטלים, דירות מגוריים בקהילה, תכניות תעסוקה והשמה בשוק החופשי, ותכניות לשעות הפנא. אק"ם פועלת להגנה ולקיים זכויותיהם של אנשים עם פיגור שכל בישראל

באמצעות יזום, חקיקה בנושא, מתן הכוון וכן - מושך למשפּ חות בנושאים שונים הקשורים לזכויות יולדיהם.

אק"ם ישר אל הינה אגודה וולונטרית המי מומנת מכיספי תרומות, המסייעים בידיה להגשים חלומותיהם למען אנשים מיוחדים אלה.

בית חינוך לעיוורים ירושלים

ראשונה בבול ישראלי מודפס כתוב ברייל על הבול המוקדש לבית חינוך לעיוורים, בעיצובו גאל גבאי מופיעה המילה "ישראל" בכתב ברייל; בשובל – איור של חיית ארבעת היבאים המרכיבים את בית חינוך לעיוורים; במעטפתו הימנית הראשון – המילים "יובל המאה" בכתב ברייל.

בית חינוך לעיוורים נוסד בירושלים בעיר

aicot hseviva – שמעור חופי הים

בול ראשון בנושא "שמעור חופי הים", מטור סדרת 4 בולים מתוכננת, בעיצובו יעל מנן, בנושא איכות הסביבה. יצעת החוף של הים התיכון בישראל עשרה במגוון ערכי טבע, נוף ומורשת. פעילותו הנמרצת של האדם, כמו גם תהליכי טבעיים המתרחשים, יוצרים סכנה ממשית להמשך קיומים של החיים בימי ואורך החופים, של החול החופי, המacaktים, הצומח ושידידי הארכיאולוגיה. הגדרת זכויות הציבור בחוף, מניעת פיתוח פרוע, מניעת דיזום והרשות האמצעי השעות חיקיקה, אכיפה ומעורבות הציבור, הם הצעדים המוכנים אותם מוביל המשרד לאיכות הסביבה להגנה על הים והחוף, גם למען הדורות הבאים.

לפני כ-13 שנה, ב-25 בדצמבר 1988, החליטה ממשלה ישראל על הקמת המשרד לאיכות הסביבה והגדירה את תחומי פעולתו: שמירה על משאבי הטבע ומונעת סבירותים, מניעת מפגעים ומטרדים סבירים, ליבותם של ימי אוויר, מים, הים והחופים; טיפול בפסולת ובשמירת ניקיון, הגנה מפני השפעות קרינה וחומרים מסוכנים, וכן פעולה בתחום התכנון הסביבתי, תסקיר ההשפעה על הסביבה, וקיום המודעות לנושאי איכות הסביבה.

מאז הקמתו, חותר המשרד להעלאת הנושא הסביבתי למקום גבוה בסדר העדיפות הלאומי, להטמעתו בתהליכי קבלת החלטות, שות בששלוטו המركצי והמקומי, ורואה ב齊בוד שותף מלא וחוין להבטחת איכות הסביבה.

מוֹטִי בָּרְשׁ — בּוּלִי דִיזִינְגּוֹף

בולים – ישראל וחו"ל – מכירה, קניה, הערכה
מטבעות ושטרות אלבומיים ואביזרים המבחר הנגדל בארץ!!
דיזינגוף סנטר ת"א חנות 420,
טל. 03-5715228, 03-5251552, פקס. 03-5715228

A AGAIN ON HAND

(1987) WALLERSTEIN SPECIALIZED CATALOGUE
OF PALESTINE AND ISRAEL REVENUES (250 PAGES)
RARE MOSDEN (1969) ISRAEL CATALOGUE
HOLYLAND AND JUDAICA – FORERUNNERS – MANDAT
INTERIM – ISRAEL SPECIALIZED (425 PAGES)
ה.ש. פילא בע"מ, ת.ד. 4933, ת"א 61040
טל. 03-5178100, 03-5177466, 03-6957652
מען 03-5282790, ת.ד. 23274, חנות 5463664, 03-5535313

בּוּלִי רַומְנוֹן

למכירה בולי אנטרטיקה, פוקלנד, סאות'-ג'ורגיה,
נושאים, ציפורים, אוניות, אומנות וכדור-גל.
ניתן לעשوت הזמנה בדואר.
SOCIONOTAS BY ABIZIARI BOLALOT LINDER
מען 03-5282790, ת.ד. 23274, חנות 5463664, 03-5535313

בֵּית טֻוב

בולים בכל הנושאים בכמויות מ-50 עד 500 בולים.
בחבילות לפי מדינות, כל בולי ישראל, אלבומים.
בקrhoו אותו:

<http://www.bait-tov.com> E-mail: info@bait-tov.com
בשעות הערב 03-5535313. מחירים מפתיעים.

בּוּלִי גָּלְעָדִי

בולי ישראל, חוויל ונוסאים, הופיע מהירון בולי ישראל 2000
בולי אוטונומיה פלשתינאית, יבוא אלבומי (IMPORTA) והוועיד
רח' אלנבי 76, ת"א, קומה ב', טל. 03-5163871

בּוּלִי מַוְגָּרְבִּי

SOCIONOTAS YIBOA ABIZIARI BOLALOT YICHROR ALBOMIM MEUTPOT,
בולי ישראל, יודאיקה, בולי אוטונומיה וככל מה שתבקש
מהעולם בבולים ומעטפות כולל מינויים.
שעות הפתיחה: 13:30-10:00, 19:00-16:00, טל. 03-5251240, 03-5289012
בימי שישי אח"צ – סגור, רח' פינסקר 5, תל-אביב,

NEGEV HOLYLAND STAMPS

- מתקיימות מכירות פומביות פעמיים בשנה
 - המעוניין בקטלוג מתבקש לפנות אליו
 - מעוניינים תמיד בחומר המכירות פומביות או לקניה
 - HOLYLAND AUCTIONS HELD TWICE A YEAR
 - WRITE FOR A CATALOGUE
 - MATERIAL ALWAYS WANTED FOR AUCTIONS OR PURCHASE
- P.O.BOX 694 BORDENTOWN NJ 08505 USA
E-MAIL: LEADSTAMP@AOL.COM

בּוּלִי אֲדִי

א. לופובי
פתוח: א'-ו' 10:00-14:00
רחוב אחד העם 38 תל-אביב
טל. 03-5601068 (פינת רח' אלנבי 112)

אֲמִינּוֹת

בולים, מדליות, מטבעות ושטרות
קניה, מכירה והערכתה
בן יהודה 55 ת"א,
טל. 03-5223905, 03-5220648

שְׁנִיאוֹר – בּוּלִים

մԵחֶר בּוּלִי יִשְׂרָאֵל וּחוּיֵל, שִׁירֹות חֲדֹשָׁות
לפְנֵי נֹשָׁאִים וּמִדְינּוֹת, סּוֹכְנִים לְאַלְבּוּמִים
וְאַבְיוֹרִי בּוּלָוֹת.
חיפה, יפו 40, טל. 04-8512134, פקס. 04-8246096

הספרייה הבולאית של התאחדות בולאי ישראל

הספרייה הבולאית של התאחדות בולאי ישראל
פתוחה לקהל הרחב ביום ג' ו' בשעות 16:00-19:00
(לא תשלום).
השאלת ספרים הביתה רק לחברי ההתאחדות
קטלוגים, מגזינים, ספרות – הכנסה חינם

רחוב פינסקר 2, תל-אביב, קומה א', טל./fax. 03-6295547

אוֹנוֹיסְטָמֶפְּס – קְטֻלוֹגְ חִינְם

בולי גרמניה, אנגליה, שוודיה, צרפת, ישראל,
נושאים, יודאיקה ועוד.
במכירה פומבית הקורובה, במחירים זולים
ת.ד. 32120 תל-אביב, טל. 03-5661077

אליך רינק

בולים ומטבעות וטלcord
קונה ומוכר
רחוב הס 4 פינת אלנבי 35, ת"א טל. 4124
טל. 03-5227922, 03-6297192, פקס. 03-5255131, מען: 03-

נוֹתְרוֹ לְמַכְירָה – דַּפִּי מַזְכָּרָה מִתְעֻרוּכוֹת שְׁנוֹת קַוְדוֹמָת
"ירושלים 3000" – במחיר 35 ש"ח + 5 ש"ח משלוח;
"באר-שבע 2000" – במחיר 35 ש"ח + 5 ש"ח משלוח;
הכט-ה-13 – במחיר 45 ש"ח + 5 ש"ח משלוח.
למשלמים בכרטיס אשראי – תוספת 4 ש"ח.

התאחדות בולאי ישראל

לוח הנפקות 2002

- רכבים (4): מנורה, ראש הנקרה, חיפה ומצדה.
- הקהיל לישראל (1)
- פטירות (3) (תמונת הבולים בשער האי חורי)
- אפריל 2002
- יום הזיכרון לחללי מערכות ישראל (1) – מועדים תשס"ג – י"ן בארץ ישראל (3)
- איקות הסביבה (בול שני בסדרה) מחזור והפחיתה פסולת (3)
- ציפורים נודדות (3)
- יומת הבולאות – משחקי ילדים : גולות, פופורת, 5 אבני, יוני – מן המניין (ס"ד, חדש) – מנורה התכנית כפופה לשינויים.
- ימי הizzah (3) (תמונת הבולים בשער האחוריו) – מבנים ואתרים היסטוריים – כנרת (1) (תמונת הבול בשער האחוריו) – אשימים (4) – היסטוריונים: היינריך גוץ, שמעון דובנוב, בן ציון דינור, יצחק בער יוני 2002
- מבנים ואתרים היסטוריים – בית הספר כורו (1) (תמונת הבול בשער האחוריו) – פרוך גיאולוגי מכתש רמון (גלאי")
- פברואר 2002
- חודשי השנה: 12 בולים בגליוון מיוחד, (תמונת הגילון בשער שלב זה). כן יונפק קוונטרס בולי חודשי השנה המודפסים על נייר דו שכבתי, מדבקה (14.40 ש"ח)
- הבול של – פחים (1): 2 גליונות – "בול של" 12 בולים עם 3 שכבים במחור 35 ש"ח, גליון דוחה, רגיל, עם 24 בולים עם 6 שכבים, לשימוש שוטף
- אידיש (1) (תמונת הבול בשער האחוריו)
- לדין (1) (תמונת הבול בשער האחוריו)

SHOVEL No. 43
DECEMBER 2001
Bi-Monthly
Organ of the
ISRAEL PHILATELIC FEDERATION

Director General: Tibi Yaniv

Editor: Avraam Dishon

Assistant Editor: Zohar Noy

Design & Graphics: E. Oren Ltd. Tel: (972-3) 6850980

2 Pinsker st. P.O.Box 4523

Tel-Aviv 61045, ISRAEL

Telefax: (972-3) 6295547

E-mail address: ipf@netvision.net.il

<http://www.israelphilately.org.il>

price: 15 Nis,

Yearly subscription 80 Nis

תודות • תודות • תודות

- למאר דני רוגובסקי, מהרצליה, על תרומות בולים לנוער
- למאר משה שוורצברג, מנתניה, על תרומות בולים לנוער
- למאר אלי כרמל, מרמת גן, על תרומות ספרים ובולים לנוער
- למאר יוסף זלצר, מטל אביב, על תרומות ספרים לספריה
- למאר מרדכי פאפו, מודנמרק, על תרומות בולים לנוער
- למאר עומר קינן, מכפר סבא, על תרומות בולים לנוער
- למאר צבי אלכסנדר, מתל-אביב – לודזון, על תרומות ספרים לספריה
- למאר ראובן לוי, מהרצליה, על תרומות בולים לנוער
- למאר מאיר קסирר, מרמת גן, על תרומות ספר לספריה
- למאר חיים גמזו, מראשון לציון, על תרומות בולים לנוער
- למאר עודד אלישר, מירושלים, על תרומות ספר לספריה
- למשפחת אלבנוגן, חיפה, ובמיוחד לנן ולארית, על תרומות בולים לנוער

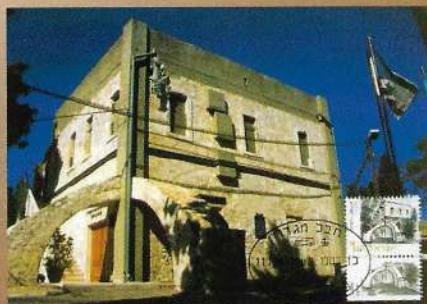
Israel Philatelic Federation Magazine

Shovel

No. 43 ♦ December 2001

The Postal Services of the Jewish Colonies in the Holy Land — the Ottoman Period (Page 3)

גלוויות מירב – מבנים ואתרים היסטוריים (מיימי)
ס"ר 4 גלוויות מירב תונפק ב-11/12 מוקשת לאירוע בויל מבנים
ואתרים היסטוריים שהונפקו בעבר: ג'ערה, מצפה רביבים, שוני,
אלניא, מחור הסודה 15 שקלים. חלקה שני של סדרה זו, 3 גלוויות
מירב, תונפק במהלך השנה (שער הגיא, בה"ס כדר וחרט כנרת).

NEW ISSUES 2002